

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Num. de Distribuție
Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Num. de af. pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franc.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscrise nu se în-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

»Pentru cultivarea cea de comun a Poporului trebuie prin școli aieve să se aibă așa îngrijare, ca în părțile țării, unde e împopulația amestecată, și ceice sunt mai puțini, să poată învăța în limba sa. Pentru povățuirea bisericească se va îngriji fieștecăre biserică sau societate mărturisitoare. Statul sau împărăția va avea priveghierea cea mai înaltă peste școli și treaba creșterii.

»Fieștecărele poate slobod descoperi părerea sa prin cuvânt, scrisoare, tipariu sau prin icoane.

»Cetățenii statului austriesc au dreptul a se adună și a alcătui societate.

Francisc Iosif I.

(In manifestul cu data Olmütz 20 Februarie 4 Martie 1849).

In apărare.

»Pentru cultivarea cea de comun a poporului trebuie prin școli aieve să se aibă așa îngrijare, ca în părțile țării, unde e împopulația amestecată, și cei ce sunt mai puțini, să poată învăța în limba sa. Pentru povățuirea bisericească se va îngriji fieștecăre societate mărturisitoare. Statul sau împărăția va avea priveghierea cea mai înaltă peste școli și treaba creșterii.

»Fieștecărele poate slobod descoperi părerea sa prin cuvânt, scrisoare, tipariu sau prin icoane.

»Cetățenii statului austriesc au dreptul a se adună și a alcătui societate.

Francisc Iosif I.

(In manifestul cu data Olmütz 20 Februarie 4 Martie 1849).

Drepturile acestea au fost asigurate cetățenilor din monarhia austro-ungară înainte de acestea cu șasezeci de ani.

Câte ne-au mai rămas din toate aceste drepturi?

Legea lui Apponyi este oare izvorâtă din aceleași sentimente cari au inspirat întâiul alineat de mai sus?

Putem noi vorbi azi de o libertate a presei? Ministrul justiției, când a răspuns dlui Maniu, pus-a el în perspectivă că cel puțin d'aci încolo și noi vom fi tratați d'opotrivă cu ungurii?

Este vre-o lege care să ne garanteze nouă dreptul de întrunire?

Nu, nimic din toate acestea.

Asistăm zilnic la sfâșietoarea dramă a instrucțiunii noastre naționale cărei doar numele i-a rămas. Incolo cuprinsul este unguresc: în școli învățătorii noștri sunt siliți să se frământă învățând copiii ungurește; politicește drepturile lor cetățenești sunt ca desființate, căci inspectorului școlar și administrațiunii politice i-s-au pus la îndemână un arsenal întreg de mijloace pentru a teroriza și chiar nimici pe învățătorii cari își fac datoria națională și înafară de școală.

Aceeași sabie a lui Democles este atârnată d'asupra capetelor preoților noștri.

Intre ceace ni-s'a asigurat prin cuvânt împărătesc la 1849 și între ceace este și ni-se va face cu legi crăieșii în anul Domnului 1909, este o distanță ca dela cer la pământ!

Atunci toate drepturile naționale și cetățenești, — acum lege electorală care desființează orice veleitate națională și îngrăde-

ște numai drepturile excepționale ale oligarhiei ungurești.

Am fost dați îndărăt cu șasezeci de ani. Tot ce în acest interval reușisem să clădim la umbra manifestelor și diplomelor împărătești și ce ni-se acordase când cu inaugurarea constituționalismului crăiesc unguresc, parte ni s'a distrus, parte — cât ne-a mai rămas — este pus în discuție și lupta de apărare ni-se impune ca o condițiune de viață.

Ori ne vom apăra bărbătește, ori nu mai însemnăm nimic ca națiune. Căci în lupta și concurența mare a neamurilor n'avem să ne amăgim cu ceace am fost odinioară și ce am ajuns azi, popor mai mare la număr, mai bogat și mai cult, — ci asămănarea trebuie s-o facem în ce privește pe adversarii politici căror trebuie să ne opunem pieptul!

Organizarea în vederea acestei lupte trebuie s-o facem.

Lupta trebuie s-o desfășurăm:

1. *In consiliile comunale*, căci cele mai vitale interese ale țărâniei noastre aclo se desbat și acolo se hotărăsc. Ce e școala elementară pentru cetățeanul de mâine, aceea este pentru creșterea națională lupta la casa satului. Cum o să ne putem răzâma în lupta mare politică pe o țărânie care nu știe să-și apere drepturile și să-și chivernisească afacerile la ea acasă în sat?

2. *In adunările comitatelor*, cari trebuie să fie școala civică cea mai de importanță. Dacă nu vom fi adică harnici să alegem reprezentanți buni români la comitat, cum o să reușim cu alegerile parlamentare?

3. *Pe teren bisericesc*, dându-ne toate silințele ca biserica să fie nu un măr de ceartă, nici teren pe care să se desvoalte intrigi meschine ori unde unul ori altul să-și caute satisfacerea unor interese egoiste, ci morala cea mai senină să domnească la toate ocaziunile.

Altfel slăbim și mai tare și expunem biserica la decadentă, chiar în vremile aceste critice, când guvernul mai ales asediază acest așezământ care de veacuri a fost pavăză vieții noastre naționale.

4. *Pe teren școlar*, și anume nu numai susținând și păzind școlile existente, ci dezvoltând o intensivă activitate extra-școlară! Cursurile pentru analfabeți sunt în privința asta o laudabilă inițiativă. Trebuie să urmăim însă înființând pe sate biblioteci, împărțind cărți pentru popor, distingând și remunerând pe învățătorii, preoții și protopopii, cari se remarcă pe acest teren.

5. *In presă*. Dacă vre-odată presa națio-

nală a avut însemnătate pentru neam, în prezent ea este de o îndoită importanță. Iată de ce: până acum a avut un rol educativ și informativ, și se războia cel mult cu presa străină. Adversarii noștri politici în timpul din urmă ne atacă însă unde suntem mai simțitori și poate mai slabi: jos în straturile poporului credul și naiv, al cărui suflet tinde să-l otrăvească prin fițuici redactate românește de niște înstrăinați de neam, de trădători abjecți ori de niște simbriași fără nici un scrupul. Primejdia e cu atât mai mare, cu cât fițuicele acestea se împart gratis de cătră chiar vicișpanii comitatelor cari în loc să-și vadă de afacerile oficiale, servesc drept agenți de a conrupe politicește poporul român. Iată de ce azi mai mult ca ori-și-când se impune sprijinirea presei naționale. Fiecare cărturar să-și țină de datorință nu numai el ca să sprijinească ziarele noastre, ci să facă propagandă în cercuri cât mai largi pentru ca să nu rămână țaran știutor de carte, care să nu aibă în casa sa o foaie națională; ori dacă nu știe ceti țaranul, s'o aboneze pentru fiul său care umbia la școală.

6. *Pe teren social*. Și până acum lupta pe teren social a fost așa zicând artera principală a vieții noastre naționale. D'aci încolo, când guvernul ne asaltează și ne înconjoară și prin organele sale oficiale și cu ajutorul diferitelor societăți subvenționate, societății noastre românești îi incumbă datoria să se apere. Aceasta se poate însă face numai printr'o solidaritate socială, prin cimentarea legăturilor dintre familii, așa ca orice pas s'ar întreprinde, toți să punem umărul. Cu drag să dăm obolul și bucuros să particităm la orice act ori serbare menită a ridică vaza și moralul nostru național.

7. *Pe teren economic*. Institutele noastre economice să le sprijinim! Să ne gândim că ele sunt nu numai un adăpost sigur pentru atâtea inteligențe și talente, cari duc greul luptelor și pe alte terene, dar mai presus de toate au desrobii poporul materialicește, și i-au făcut o educație fără care remâne o cantitate neglijabilă ori cel mult material de exploatat. Rău dar și fără cale s'au provocat în timpul din urmă o mișcare economică menită a produce diversiuni. Tăria este adică nu în sporirea fără înțeles și rost a institutelor economice, ci în cultivarea spiritului de solidaritate între cele existente.

Iată condițiunile fără îndeplinirea cărora, cu sfințenie! — n'am putea să zicem că

ne facem datoria de români. Și numai îndeplinindu-le pe toate, putem să ne gândim la o luptă cu oarecare succes în parlament. Și guvern și Coroană și partide ungurești numai așa vor fi silite adică să țină socoteală de ceea ce vorbesc și pretind deputații noștri, dacă simt că la spatele acestora stă o nație perfect organizată politiceste, pe teren social, cultural și economic. Să ne gândim la ce: și ei s'au impus numai după ce s'au întărit pe toate terenele.

Se înțelege: e fatal, că în cei 60 de ani dela emiterea manifestului împărătesc de mai sus, noi n'am avut condițiile necesare întăririi naționale în raport cu dușmăniile ce ne-a înconjurat. Asta însă nu trebuie să ne descurajeze, ci mai ales să ne îmbărbăteze și cu îndoite puteri să ne așternem pe lucru.

In apărare!

Episcopia din Caransebeș. Statutul organic obligă la îndeplinirea scaunului vacant episcopesc, în restimp de 3 luni de zile. Iată că s'au împlinit 3 luni de zile dela moartea episcopului Popea, și scaunul episcopesc din Caransebeș tot n'are episcop instalat. În 4 Octomvrie s'a ales de episcop părintele F. Musta și guvernul n'a avut vreme să înainteze Majestății Sale actul electoral. Ce este aceasta? Lovitura constituției noastre bisericești.

»Drapelul« mai aproape de Caransebeș ne desvâlește grozave lucruri, și adecă, că aprobarea alegerii s'a făcut pendentă dela un »harakiri« ce-l cere guvernul dela consistoriul din Caransebeș. Cum adecă, statutul organic dispune, că în vacanța scaunului episcopesc, să nu se facă nici o schimbare, și guvernul ordonează harakiri, iar consistoriul metropolitan, ca și suprema instanță bisericească, tractează pe consistoriul din Caransebeș ca și pe un delinquent și-l îndrumă la »harakiri«? Iată a doua lovitură a constituției, căci orice resturnare a dispozi-

țiilor cardinale ale constituției, este o lovitură de constituție.

Este vorbă de primejdia bisericeii întregi, atunci, când i-se dă lovitură de constituție, fie din afară, fie din lăuntru, fie combinată, dreptce facem apel la cercurile competente să convoace de urgență sinod extraordinar, ca acela să apere constituția bisericeii.

Unirea deputaților români și italieni din Reichstag. Un ziar de dimineață anunță că deputații români și italieni s'au unit într'un club parlamentar comun sub numele »Uniunea latină«. Președintele clubului italian Conci, și cel al clubului român Harmuzaki, vor alterna la președinție. Vor face parte din club deputații români și italieni din toate partidele, astfel că »Uniunea latină« va dispune de 19 voturi. La acest club vor adera probabil și toți deputații ruteni, întemeind Liga slavo-latină care va dispune de 44 de voturi.

Proiectul de adresă a camerei României.

Sire,

Adunarea deputaților se simte fericită că a putut din nou saluta în mijocul său pe iubitul nostru rege.

La fața neliniștii ce cuprinde popoarele din jurul nostru și a gravelor probleme ale vieții noastre de stat, ne simțim în jurul tronului mai întăriți și mai încălțați sufleteste, căci în clipa de compănă țara are mai multă nevoie ca oricând de conducerea neșovăitoare și luminată a viteazului și înțeleptului ei Căpitan și Domn.

Urind dar Majestății Voastre încă lungi ani de domnie glorioasă, pentru întărirea și propășirea României, Vă rugăm, Sire, să primiți omagiile noastre de credință și de desăvârșit devotament.

Pătrunsă de misiunea statului român ca factor de ordine și progres în acest post de veghe la grilele Dunării, Adunarea deputaților o hotărâtă de a sprijini cu toată efortul acțiunea guvernului Majestății Voastre pentru ca prestigiul regalului, drepturile și interesele națiunii române să nu fie atinse, și pentru asigurarea păcii generale.

Am luat cunoștință cu satisfacțiune de asigurarea că relațiunile internaționale ale României

sunt normale și că Europa întreagă apreciază politica ei loală și pașnică, demnă și înțeleaptă, hotărâtă.

Sire,

O națiune conștientă de sine, un popor prin virtuțile-i civice și severa-i disciplină morală, muncitor și tenace, sub o conducere neșovăitoare, energică, și luminată de aspirațiunile naționale, — poate privi cu încredere în fața greutăților interne și a primejdiilor din afară.

Unirea tuturor filor țării, prin aceleași drepturi și îndatoriri, într'o viață cetățenească comună; funcționarea sinceră a instituțiilor democratice și o activă preocupare obștească de interesele superioare ale statului; o egală soliditate pentru toate clasele societății, care asigură pacea socială și dreptatea pentru toți; administrația ordonată și cinstită; magistratură nepartinitoare, inspirată numai de adevăr și dreptate, respectată de toți; organizarea rațională a muncii naționale în toate ramurile de activitate productivă și încurajarea spiritului de inițiativă și asociație; școala pătrunsă de înalta ei misiune de a pregăti tinerele generațiuni pentru viața de oameni și cetățeni; finanțele îngrijite și echilibrate; o armată puternică, disciplinată și înaltă de suflet de cințul de onoare și de patriotism; acestea sunt condițiunile necesare de stabilitate de prosperitate și propășire ale unei țări liberă care în același timp îi asigură și prestigiul la fața lumii și i stăjește de scut împotriva tuturor abuzurilor.

Sire,

Adunarea deputaților constată cu toată mulțumirea că guvernul Majestății Voastre își îndreaptă stăruința și îngrijirea patriotică în toate acțiunile direcționale ale operei de guvernământ impuse de cerințele vremii.

După 30 de ani de muncă încordată, spre reînvia legătura organică între vechiul pământ românesc al Dobrogei cu trupul națiunii, a momentului ex această provincie, redobândită de jertfe de sânge, să fie desăvârșit contopită în teritoriul național prin viața cetățenească comună sub păvaza constituțiunii noastre.

Adunarea deputaților își exprimă dar convingerea că acordarea drepturilor politice egale tuturor filor națiunii, fără deosebire, va constitui cheia cea mai puternică pentru unirea lor și sentimentele de dragoste și credință către patria mamă.

Stricta și ferma aplicare a legilor agrare, ocrotitoare atât ale intereselor proprietății, cât și ale drepturilor muncii naționale, fiind o condiție indispensabilă a păcii naționale și a propășirii

POIȚA ZIARULUI TRIBUNA

O serată artistică.

A fost pe neașteptate; în sala »Crucei Albe«, mână de dragostească a artei și împinsă de dorul frătesc, Agatha Bărescu-Radovici, tragi-diana noastră a României și-a luat toașagul călător și împreună cu o trupă, a plecat peste munți. Vestea în sireni peste mări și oceane ea a pășit granița ungară plină de dorul nerăbdător de a-și cunoaște frații toți. I-au dat pas stăpânitorii noștri, dar pentru că nu le o înăscut simțământul de ospitalitate și mai ales de frică au cumva să învățăm și mai bine românește, noi surghiușiții și spăsații ce le curățim cenușa, a poftit'o scurt să vie singură, de vrea.

Astfel bucuria artistei ca și a noastră fatru către, — a trebuit să fie știrbită. I-a îngăduit turneul artistic dar fără artiștii ce-o întovărășeau, ori, în neputința de a-și înjgheba improvizat o trupă, artista urma să-și mărginească tot repertoriul frumos cu care sosea, la un rezumat înche-gat într'aya fel ca să se poată prezenta publicului românesc de aci, singură numai, rămânând la puterea talentului său, tot darul de a ne putea da, doar iluzia forței sale de adevărată, mare tragediană.

Încercând dela Brașov și urmând apoi prin toate centrele românești ale Ardealului, Agatha Bărescu a cucerit inimile, înconjurată fiind de cele mai delicate atenții, cea mai călduroasă dragoste. Ea a lăsat în urmă-i, impresia covârșitoare a talentului său viguros, ridicând mândria sufletestească

a tuturor românilor ce-au putut-o vedea, în convingerea că și din sânge românesc poate naște talente atât de strălucite.

Plecând din Hașeg, unde fusese primită cu cel mai mare și mai cald entuziasm s'a îndreptat spre noi, la Arad.

Programul serai s'a deschis cu o romanță de Fosii: »Ideal« cântată frumos și cald de tenorul operii locale, dl cav. Ferrari D'Albaredo, acompaniat la piano de doamna Getta Hodoș, o dragă-lășă mosefiră a Aradului. A fost o introducere potrivită pentru a saluta apariția doei Agatha Bărescu-Radovici în Phedra. În lipsa trapei, scenei și întregului resort teatral, artista a fost într'adevăr măiestră redând-ne totuși pe Phedra în toată splendoarea creației sale superioare, fără replici fără alte indicii de scurtul rezumat de pe program care lămură intrucâtva esența rolului artistei.

A făcut un efect puternic prin însuși forța talentului său de data aceasta totdeauna ingenios, neputând fi ajutat de nici un efect scenic și cu toate acestea izbutind să captive spectatorii în vraja măreției sale.

În aplauzele izbucnite unanim și entuziast fiecare se întreba, care ce va fi ea în piesă, trăind oricum altfel rolul acela pătimăș și puternic.

D-nei Bărescu a urmat o apariție surprinzătoare și neașteptată, d-na Lucia Cosma care grăbind să ia parte la reprezentarea artistei, în ciasta ei și-a oferit grațiosul concurs. Cu vocea-i cunoscută, dulce și melodioasă la extrem a cântat admirabil, Aria nebunii Ofelinei din Hamlet. Aplauze frenetice i-au mulțumit. D-na Bărescu ne-a redat apoi pe Sapho, poeta nefericită, din

focul său pătimăș și clocotilor în Sapho, artina dă la lumină darul modulat al artei sale mărețe în care apare duioasă și gingașă tot atât de năplă și inocentă pe cât de furtanousă e în pat-mile mari. Versurile frumoase curgeau limpede, clar și frumos ca cristalul, are un organ pe cât de viguros în sălbăticiunea urgiei patimilor pe stăt de curat în ingeniositate. Ascultând-o în Sapho nu am putut decât să regretăm că nu ne-a fost cu putință să o vedem jucând piesa întreagă așa cum trebuie și cu atât mai mult în Medea una din creațiile de frunte ale artistei, în care oricum pentru artistă se simțea greutatea și și miltia rolui pentru a ne reda nouă un pic din scântea focoasă a patimei aceleia sălbatice care ne închipuim cum îi va fi trăind artista în piesă.

Oricum însă, dna Bărescu a fost cu atât mai măiestră cu cât a avut totuși puterea de a ne pune în emoțiile vii ale artei sale desăvârșite. Numai că în chipul cum ni-s'a prezentat ne trezită dorința de a revedea cândva, jucând piesele întregi, fie chiar cu diletanți dacă altfel nu s'ar putea, numai să o putem savură așa după cum valorează.

Un punct atrăgător în programul seratei a fost fără îndoială debutul așa de reușit al doamnei Getta Hodoș care aflându-se în treacă prin Arad, ne-a oferit prilejul s'o putem admira. A cântat foarte frumos. »Impromptu« de Chopin agil, ușor și perlat lăsându-ne să vedem că e o abilită și în delectnică stăpână a pianului. A fost aplaudată foarte călduroasă și rechemată în câteva rânduri să biseze. Ne-a cântat apoi mai multe arii naționale cari au stârnit entuziasm și a transportat

naționale normale, adunarea deputaților, cu o nerestricțată hotărâre, va acorda concursul său guvernului Majestății Voastre în elaborarea tuturor măsurilor necesare pentru desăvârșirea și deplină realizare a acestei mari reforme economice și sociale.

Adunarea deputaților consideră bine-venită reorganizarea consiliilor județene. Intrunirea alegătorilor într'un colegiu unic, lărgirea în limite raționale, a sferei de acțiune a acestor consilii precum și o mai riguroasă îngrădire împotriva dizolvărilor abuzive, — vor desvoltă interesul obștesc pentru administrația locală și, deci vor asigura funcționarea ei normală, iar pe altă parte vor crea la periferia organismului național mici focare de viață publică mai întinse, cari vor servi pentru educațiunea cetățenească își vor pregăti terenul pentru o participare mai conștientă și mai activă a națiunii la toate interesele superioare ale vieții de stat.]

Magistratura exercitând unul din atribuțiile puterii suverane, prestigiului ei neștirbit și independența desăvârșită în distribuirea justiției, sunt garanții esențiale ale ordinii publice și ale libertăților cetățenești. Adunarea așteaptă deci cu nerăbdare proiectul de reformă prin care s'ar întinde inamovibilitatea la toți magistrații și s'ar preciza mai bine condițiile de înaintare, spre a-l pune la adăpostul oricăror înfrângerii lăturale.

Privim cu toții, ca dovada unei administrațiuni chibzuite a bunului public, situațiunea prosperă și solidă a finanțelor statului.

Vom studia cu luare aminte toate măsurile ce se vor supune deliberărilor adunării pentru îmbunătățirea aparatului nostru administrativ sau pentru asigurarea intereselor de ordine economică.

În deosebi vom lua în cercetare, cu sollicitudinea ce o avem cu toții pentru interesele muncitorimel din satele noastre, proiectul de lege prevăzut în manifestul din 12 Martie 1907 pentru arendarea la asociațiunile țărănești a moșiilor statului și ale așezămintelor de binefacere și cultură.

De asemenea cu un viu interes se vor discuta de adunarea deputaților proiectele de lege pentru încurajarea industriei naționale și pentru consolidarea dreptului de exploatare a petrolului pe proprietățile particulare, aceste măsuri privind ramurile de activitate productivă ce au atât însemnătate pentru economia noastră națională și sunt menite să aibe un rol și mai mare în dezvoltarea viitoare a țării.

Sire,

Țara întregă urmărește cu nădejde și îngrijire încordată progresul ostirei noastre, — această forță vie a națiunii, cheazăie a neastărnării noastre,

tre, simbol al voinței dirze și neastărnute de a trăi și a ne afirma ființa și aspirațiunile ce ne-au fost sădite în inimă de istoria bimilenară de suferință a acestui neam.

Putem asigura Majestatea Voastră că, împreună cu națiunea întregă, suntem gata la toate jertfele, și vom sprijini toate măsurile necesare pentru a spori și a întări puterea noastră militară.

Sire,

Strins uniți în jurul guvernului Majestății Voastre pentru a-l ajuta în realizarea acestui program de lucrări menite să dea o așezare temeinică statului și îndrumarea lui sănătoasă în viitor, nu ne vom cruța silințele spre a ne ridica la înălțimea chemării noastre și a așteptărilor patriei și a neamului românesc.

În credința neclintită — după truda și munca celor 42 ani de viață așezată și orlnduită la adăpostul Tronului Primului Rege al României libere și independente — că statul român, prin unirea tuturor forțelor vie ale națiunii și a tuturor păturilor sociale, va birui toate greutățile și primejdiile vremelnice, și va netezi urmașilor calea spre mărirea și înflorirea neamului, înălțăm din toată inima rugile noastre pentru Țară, pentru Tron și Dinastie.

Să trăiască Majestatea Voastră!

Să trăiască Majestatea Sa Regina!

Să trăiască Dinastia!

Raportor, C. Stere.

Boicotul în România.

Marii proprietari boicotează produsele ungare.

Cetim în »Secolul« ziar guvernamental:

Peste 60 mari agricultori din județul Ialomița, făcând parte din sindicatul agricol »Ialomița«, s'au întrunit Miercuri seara în capitală și după animate discuțiuni au decis cu unanimitate să nu mai cumpere absolut nici un fel de mașini și instrumente agricole provenind din fabricile din Austro-Ungaria, dar mai ales cele provenind din fabricile din Ungaria.

La această deciziune au contribuit proprietari mari ca d-nii Sabba Ștefănescu, D. Seceleanu, I. Popea, Leon Popescu, etc., fără nici o deosebire de partid.

Substratul deciziunii este pe de o parte campania agrarienilor austriaci și ungari în contra convenției comerciale cu România, iar pe de altă parte blăstămata politică de opresiune ce o duce guvernul ungar în contra românilor de peste munți.

Sucursalele din România ale Industriei ungurești.

Boicotarea se va începe în primul rând în contra produselor industriale ungare, care sunt foarte ușor de recunoscut, întrucât firmele care au asemeni depozite sunt puține și cunoscute, deși au sucursale nu numai în București, dar și în Craiova, Ploiești, Brăila, Galați și Iași.

Aceste firme sunt: *Nicolae Fehér et. Comp.*, care desface mașinile și instrumentele agricole ale fabricii Căilor ferate ungare din Budapesta, având sucursale în mai multe orașe din țară:

Fabrica »Kobrak« din Budapesta — Vaitzen, care desface mari cantități de ghete, șoșoni și galoși, toate de proastă calitate, având sucursale în București (str. Lipsani, și strada Carol), în Iași, Galați, Brăila, Ploiești, Craiova și Buzău.

Fabricile din Arad și Timișoara care desface mari cantități de instrumente agricole și, carne ușoare de țară.

Apoi fabrica Ganz et. Co.

Ciutele fabricii ungurești pompează dela noi din țară anual 30—40 milioane și ele însăși recunosc, că de n'ar avea piețele române ar trebui să lichideze.

Boicotarea se întinde.

După informațiile ce le avem boicotarea decisă de sindicatul agricol »Ialomița« se va generaliza în curând în toată țara. Membrii clubului agricol din capitală s'au asociat cu mare entuziasm la această deciziune și au hotărât să facă în acest sens o întinsă propagandă în toată țara.

În afară de aceasta, comitetele naționale constituite în orașele țării spre a protesta în contra persecuțiilor deslănțuite de guvernul ungar în contra românilor, — sunt

dispoziția publicului în adevărate ovații pentru înăra și simpatica artistă. O felicităm cu toată inima. Tot dșoara Hodoș a acompaniat și pe dna Cosma care re-a cântat »Causon Pastorale« o melodie plină de armonii în care vocea sa extrem de dulce a avut toate modulările line, catifelate și dulci, toate întorsăturile fine și trilate ale adevăratei maestre a cântării. Ne edat să auzim rar pe dna Cosma, dar ori-de-câte-ori o auzim nu o putem uita; graiu-l curat sună tot atât de dulce în italenește, franțuzește ori englezește, dar cântând românește ai vrea tot s'o ascuți. Nu e un secret, e un dar particular poate, un nu știu ce dulos și blând respirând cald și fermecat din ficce notă din fiecare cuvânt al cântecului dnei Lucia Cosma e mai mult decât artistă pentru că are în acel »caché« al cântului său, ceva în afară de orice școală ori rutină a calapodului obișnuit.

Pentru aceasta ne atrage vocea sa, fără forte și toururi de forță stridente și de aceea ai dori mereu s'o ascuți cântând cu acea ușurință lesnicioasă și grațioasă asemuitoare păsărelelor din crâng. Colindele lui Dima: »In leagăn verde de mătase« și »O ce veste minunată« ni-le-a cântat așa cum știe d-sa cânta de frumos, trezind o animație deosebită în public și pecețuind cu aceasta serata artistică de Joi seara, în care d-sa a adus prinos de farmec și poezie.

Ca încheiere dua Bârsescu-Radovici, a recitat câteva versuri de Eminescu și delicată atenție pentru câțiva streini ce se aflau în public, a spus, foarte mișcător »Oebett« din Faust.

Aplauze nesfârșite au răsplătit pe artistă, căreia micuța Lili nepoata gentilei doamne Oncu l-a oferit un buchet de trandafiri împreună cu o fru-

moasă pungă de argint, din partea femeilor române din Arad.

A fost o seară frumoasă și deși aranjată în repezeală destul de reușită.

O binemeritată recunoștință dnei Cosma, dlul Ferrari și dșoarei Getta Hodoș care și-a oferit atât de apreciatul sprijin în onoarea artistei și toate laudele, publicului ce-a luat parte la serată, cu toată inima și tot entuziasmul, cuvenit omagiu, pentru marea tragediană ce ne-a lăsat cea mai puternică impresie și pe care dorim s'o mai vedem printre noi.

Iosif Vulcan.

Viața și activitatea lui.

(Urmare).

Suflet liric dela natură — cum ar fi putut rămânea necântată iubirea lui din tinerețe? Farmecul iubirii lui! Obosit, cu capul greu de gânduri grele te întorci de câtră lumea mare și să nu ai nici o ființă, care să-ți ștergă fruntea de sudori, să-ți imprăști negura gândului? Un ideal, o stea în noaptea vieții

Inima mea-i noapte neagră
Luminată de o stea
Stelișoara lină, dragă,
Ești tu, mândruța mea.

Și cel ce a muncit atâtă pentru alții, să n'aibă drept la un strop de bucurie?

Aibi dar, lele, îndurare
Fă-mi și mie desfătări,

Dă-mi o picăie cât de mare
Ua torent de sărături!
Cântărețului, poetului nu i trebuie cunună:
Leșișoară'necântătoare
Lasă-te de'necununat
Ci — de vrei să-mi faci onoare —
Dă-mi un dulce sărutat;
Căci o dulce sărutare
De pe gurișoara ta,
Câte flori în lumea mare
Pentru toate nu o-aș da!

Iubirea cu'ntreg farmecu-i dureros, cu toate clipele ei senine, cu fericirea căsătoriei a rămas săpată în poezia lui.

Ei n'a iubit numai pe ai săi, ci și pe străinii asupriți, și totdeauna avea măcar o lacrimă pentru neputincioșii pământului. La povestirea unui bulgar despre durerea aceluși neam, despre asuprirea turcilor, sufletul lui Vulcan s'a cutremurat și a vărsat o lacrimă:

Frunză verde de pe nuc
Plâng bulgarele 'n Rusciuc —

Iar pământul țării sale? O, acestuia i-s'a închinat! Toate plaiurile românești cântă cu el, iar Crișana, îndurerata Crișană, pământul, unde i-a răsărit prima oară lumina zilei, își așă tălcuirea durerii sale în versurile lui Vulcan:

De vezi în nopți pe cer
Steluțele, cum pier
Să știi, c-acele sunt
Speranțele-mi pierdute.
Iar vântul plângător
E sufletu-mi cu dor,
Acele sfarele
Sunt lacrimile mele!

invitate să treacă la o activă propagandă de fapt în contra produselor industriale ungare.

Astfel condusă campania naționalistă, de sigur că ea va produce rezultate importante, rezultate reale, care vor prețui însușit mai mult decât toate moțiunile de protestare votate pînă acum.

Ziua Marelui Andrei.

Ieri, ziua îndoiței sărbători, a sfântului Andrei, și a Marelui nostru Andrei Baron de Șaguna, a fost prăznuită ca în totdeauna cu adâncă pietate între români.

În toate bisericile ortodoxe române s'au servit parastasuri iar în centrele episcopilor Arad, Sibiu și Caransebeș s'au aranjat serbări comemorative de ziua neuitatului și Marelui fiu al bisericii și neamului său.

Parastasul din Catedrală.

În Catedrala din Arad, s'a celebrat în prezența unui public numărös, cu mare ceremonial parastas pentru odihna Marelui Andrei.

Parastasul — la care a asistat și P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp — a fost pontificat de P. C. Sa dl Roman R. Ciorgar cu asistența protopopului Vasile Beleş și a preoților Alexa Vesalon, Vasile Olariu, Traian Vășian, protodiaconul Dr. Justin Suciu și diaconul Cornel Lazăr.

Răspunsurile liturgice le-a dat coral seminarial sub conducerea profesorului Trifu Lugojan.

Festivalul dela Sămlnar.

La ora 3 a avut loc în sala mare a Seminarului festivalul arangeat în onoarea zilei. Un public numărös, dame și domni, din societatea din Arad a venit să asiste la producția tinerimii teologice și pedagogice. Cîteva minute înainte de 3 a sosit și P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp pe pe care l-a primit dl director Roman R. Ciorgar.

Imediat și-a luat apoi începutul festivalul cu „Imnul lui Andrei“ executat foarte frumos de coral institutului, condus de dl profesor Lugojan.

Printr'un discurs însuflețit apoi, dl profesor A.

Sădeanu, conducătorul Societății de lectură a Seminarului, deschide ședința festivă.

A urmat apoi executarea întregului program, foarte bine, foarte frumos.

S'au citit două disertațiuni, una „Viața metropolitului Andrei baron de Șaguna“ de pedagogul de c. IV. Lud. N. Cioban și cealaltă „Activitatea metropolitului Andrei baron de Șaguna“ de teologul de c. I. Gh. Andru. Amîndouă lucrări serioase și îngrijite ca formă și fond de-o potrivă. Ele au avut puterea să fie legată atențiunea și să intereseze în mod viu auditorul.

S'au declamat apoi două poezii „Dorobanțul“ lui Coșbuc prin pedagogul C. Farcaș și „Carol al IX-lea“ prin clericul Valeriu Popovici. Ambii s'au achitat foarte bine. Deosebită mențiune merită însă clericul Valeriu Popovici, care pronunță corect românește și are fără îndoială și talent.

Este de prisos a mai aduce laude excelentului cor al dlui Trifu Lugojan, profesor seminarial, care a delectat publicul cu mai multe cântări.

Festivalul s'a încheiat prin un imn religios declamat cu vervă de dl profesor Sădeanu.

Publicul s'a îndepărtat cu cele mai frumoase impresii.

Din România.

Alegeri. Duminică 21 Decembrie se vor face în Buzurești alegerile pentru cele trei locuri de deputați devenite vacante la colegiul II. de Ilfov, prin înstarea din viață a regretatului dr. Ion Radovici și numirea în funcțiuni salariate de stat a d-lor N. Coculescu și P. Eliade.

Comitetul electoral al partidului național-liberal a hotărît următoarele candidaturi pentru cele trei locuri de deputați vacante la colegiul al II-lea de Ilfov: Ioan N. Cozărșescu, Dimitrie Hagit-Theodorsky și dr. Ch. Baicla.

Meetingurile naționale.

Cestim în „Secolul“.

Comitetul național ce s'a constituit în Capitală în vederea propagandei acțiunii naționale, își reia activitatea întreruptă, nu știu de ce, timp de aproape două luni, convocând un meeting național. Și sperăm că acest exemplu va fi

Trage-mă în țepă, tale-mă să mor
Însă nu-ți voi vinde țara moșilor!

Din toate aceste se vede mai pe sus de orice îndoială lupta, ce a purtat-o cu condeiul pentru redășteptarea noastră națională și culturală. Și e adevăr, că a fost citit în timpul său. Poeziile lui erau declamate în lungul și latul pământului românesc, în toate părțile Ungariei locuite de români, unde numai se interesau cât de puțin de literatura tină. Dovadă e, că din „Lira mea“ în 2 luni s'au vândut toate exemplarele și încă în acel an a trebuit să iasă o a doua ediție. Dovadă e epistola lui Alexandri către Vulcan, în care îi laudă poeziile „inspirate de geniul poeziei populare și de sfânta iubire de patrie, stilul corect, versurile armonioase, simțimentele adevărate și imaginile încântătoare“.

Nu odată el însuși își declama câte o poezie pe la serbările de vară. Astăzi însă publicul mare nu le cunoaște, nici nu le cetește decât cei interesați, căci astăzi noi așteptăm dela scriitori un stil de sărbătoare, gândiri paternice — numai-vitatea începătorilor de odinioară. Rostul poeziei lui mare parte a dispărut: ciocărlia și-a cântat cântarea dimineții. E un îdoit merit pentru Vulcan însă limba acestor poezii, căci nu s'a lăsat înflințat de curentul latinist, ci a scris înțeleasă de toți și încă cu destulă dibăcie. Cea mai mare greșală a lui e faptul, că scriind în tactul poeziei populare cuvintele ce le folosește nu odată sunt în contrast cu forma, ceea ce înflințează dezastros efectul poeziilor. Așa cum sunt însă, ele își au locul lor în istoria literaturii noastre și vor servi de documente istorico-culturale la ilustrarea epocii, în care s'au scris.

imitat de toate comitetele similare constituite în țară în acelaș scop, întrucât situația care a determinat acțiunea națională de acum trei luni persistă și va persista încă multă vreme, până când opinia noastră publică nu va fi pe deplin formată și disciplinată pentru în-tâmpinarea ori cărei surprinderi.

Dar să ne înțelegem: Acțiunea trebuie să fie bine să fie limitată numai la formarea unei puternice conștiințe naționale și la măsuri economice eficiente. Căci nu poate fi în căderea acestor comitete de a aborda politica noastră externă, care nu este a unui om sau a unui partid, ci a țării întregi. Și această politică are ca substrat tocmai conștiința națională.

Comitetele naționale vor binemerita dela toată lumea, dacă vor nimeri calea cea adevărată pentru formarea și disciplinarea conștiinței naționale. Și nimeni nu se va găsi în țară, care să le opună vr'o dificultate în o asemenea acțiune; din contră, vor putea conta pe concursul tuturor.

Care este substratul acțiunii întreprinse de comitetele naționale?

Marea lovitură ce se dă românilor de peste munți prin votul plural al lui Andrassy, precum și campania energetică a agrarilor austriaci și ungari în contra unei convenții comerciale convenabile și onorabile cu România.

Cum am putea noi să răspundem mai bine la aceste?

Răspunsul este dat în mod indirect de sindicatul agricol al marilor proprietari și arendași din Izlomița.

Boicotarea tuturor mașinilor și instrumentelor agricole provenind din fabricile austro-ungare și mai ales din cele ungare.

Iată o idee strălucită, un admirabil exemplu de limitat. Și aici ar avea un rol foarte frumos comitetele naționale, organizând boicotul în mod sistematic și energetic; răspândind pretutindeni în țară firmele cari desfac produse industriale ungare, și făcând o activă propagandă pentru ca lumea toată să se ferească ca de ciumă de acele firme.

O astfel de acțiune, bine organizată și continuată cu energie și cu tenacitate, ar da rezultate imense în scurtă vreme.

Interpelațiunea dep. dr. I. Maniu

(Urmare și fine).

Dep. I. Maniu: Să-mi dai voie d-le ministru a spune, că în ziua următoare am și înaintat cauza împotriva făptuitorilor necunoscuți pe baza paragrafulor 421 din codul penal și din 17 Noiembrie până în 5 Decembrie nu mi-a sosit nici o știre despre acei făptuitori, ba ce mai mult nici procurorul n'a fost îndrumat spre continuarea cercetării. Va să zică, așa de întele trebuie să le creze autoritățile judiciare, când e vorba de prinderea unor făptuitori, ce au vătămat un neam întreg în cele mai sfinte amintiri ale sale?

Cazul acesta a vătămat adânc întreaga opinie publică românească și e foarte caracteristică grija părintească, de care suntem împărțășiți și acolo la periferii. Nepăsarea autorităților va în-bărbăta și mai mult la comiterea astorfel de tentate. Sunt sigur, că dacă atentatul acesta nu s'ar fi întâmplat cu monumentele noastre, ci cu ferestrele unui maghiar, de mult s'ar fi găsit făptuitorul. (Contraziceri. Sgomot. Mișcare.) O cameră, sunt de părerea că acest fapt este urmarea acelei proceduri încete, care are efect de încurajare și este urmarea agitațiilor fără sfârșit, cari se fac contra noastră. (Așa e!) Se știe doar, că orice ocaziune se folosește pentru a ne prezenta pe noi români în astfel de color, ca să apară în fața opiniei publice orea faptă, care se săvârșește în contra noastră, de îndreptățită. (Contraziceri în stînga. Mișcare.)

O voce din stînga: Așa-l că unguirii agită contra românilor? (Sgomot.)

Președintele: Cer liniște!

I. Maniu: Da, onor. cameră, constat că zilele unguerești când nepedepsite astfel de agitațiuni, în urma cărora se întâmplă atari fapte, pe când zlarile românești sunt pedepsite și pentru cea mai nevinovată aluzie. (Vil contraziceri. Mișcare pe băncile naționalităților.)

Când în rândul trecut colegul meu St. C. Pop, la budgetul ministrului de justiție, a arătat

El iubește întreg pământul românesc, dar în
losul dinții e țara lui, Crișana.

Tu-mi ești dorul meu nestîns
Tu-mi faci bine, tu-mi faci plîns.

Tu-mi faci plîns, ești mai multă jale și mai
mult amar decât în țara Crișului bătrînul soare
nicăiri nu mai vede.

Și cântarea din Crișană
Par' că-l vaet de orfană.

Dar să fie însuflețire numai, căci aceasta e în-
ceputul mîntuirii.

Crișană, țară ce apune
Scoală-te și fă minune!

Și cu câtă pietate vorbește despre România,
despre „țara iubirii și fericirii“, pământul bărbă-
ției, mormîntul sfînt atîtor eroi încununăți! A
cîntat unirea principatelor și și-a trimis „fraților
din depărtare“ dorința sa:

Nu vedeți voi, cât de tare
Gem țărăni subjugăți?
Claca 'n Europa largă
Numai la voi are loc,
Dați și voi, ca să se șteargă
Dați cu legea cea în foc!

Uneori adîncit în trecutul legendar ne pove-
stește mîndria, curajul și duloșia piepturilor ro-
mâne; așa în „Orfana Crișului“, o legendă, care
a auzit-o în vales Crișului repede, — altădată
face aceeași în legende istorice, pe cari le scria
în „forma nouă“, forma de care s'a folosit Bo-
lintineanu în legendele sale istorice. Pretutindeni
curaj și însuflețire, moarte eroică și preamîrire!

cât de prigonite sunt ziarele românești, domnul Günther a observat că imediat ce nu mai așteptăm, înceată pedepsele. (Vii aprobări). Aceasta ar fi o motivare foarte logică, dacă nu s'ar face agitație nici din partea d-voastră și dacă aplicarea pedepselor nu ar lipsi consecvent. (Mișcare).

Președintele: Cer liniște.

Un glas (din stânga): Cine agită să pedepsească. (Mișcare).

I. Maniu: Spre documentarea acestui fapt cutez a mă provoca la un articol al unui ziar din Budapesta. Il cetesc spre a arăta ce se poate scrie într-un ziar unguresc fără de a atrage atenția procurorului. După cum veți auzi articolul acesta îmbărbătează și mai mult pe făptuitorii, cari apoi nepedepsiți pot face cu noi ce vreau. Despre ziarul acesta se zice, că capătă paușale grase. (Strigăte: Care ziar?) »Egyetértés«. (Mișcare și sgomot în stânga).

Președintele: Rog liniște.

Deputatul I. Maniu: Ascultați numai în ce măsură se aștează în articolul acesta, care vorbește despre români: (Cetește. Sgomot). »Sau doară v'ati făcut vrednici de favorul prin servicii mari pe cari le face un frate pentru celalalt! Nu! Și de o mie de ori nu. Un dușman ordinar ne-a fost valahul totdeauna, dar nici când nu pe față ci în taină. Pe unicul binefăcător al său: pe ungur l-a mișcat cu mai multă necruțare, pentru că altă națiune nici nu ar fi primit în sânul său o ceată așa de murdară și nespălată«. (Aprobări în stânga).

Președintele: Rog liniște.

I. Maniu: (cetește) »Nu l-ar fi suferit nici o nație cultă lângă ei. Și acum domniiăștia vorbesc despre plângerile lor naționale? Unde și-au căștigat ei drepturi naționale? La Alud sau la Blaj? Nerușinare infamă se recere la aceea, ca abia la 50 de ani după mișcările săvârșite fii părinților mișei, cari au vărsat sângele femeilor și a copiilor, să stea fără rușinare înaintea ministrului de culte și să-și expună plângerile lor asupra drepturilor patriotice.« (Vii aprobări în stânga).

Acestea le-a scris ziarul amintit atunci când mitropolitul Meșianu a cercetat pe ministrul de justiție, — fără de a se fi făcut cercetare împotriva celor scrise.

»Poate acum se zică dnul ministru, că pedepsele stau în raport egal cu agitația, și nu pot să spun eu cu tot dreptul, că da, se comit cele mai exlinsse agitațiuni față de noi, fără însă ca să li fi dat prin gând vre-odată dlui ministru de justiție sau procurorului, să pedepsească după cum se cuvine agitațiunile comise față de noi? (Mișcare în stânga). Să nu creadă, onor. camera, că vreau să strig acum după procurori; nu doresc ca acei domni să fie pedepsiți. Ei sunt desul de pedepsiți prin fapta lor deositoare și scârbosă. (Așa e! pe banca raționalităților).

Interpelantul arată apoi că prin o astfel de atitudine dușmănoasă se produce în noi convingerea, că ne aflăm într-o stare afară de lege; trist de tot este însă faptul, că atunci se comit astfel de delict, fără ca făptuitorii să fie pedepsiți, se află deputați, cari aprobă astfel de lucruri. (Mișcare în stânga).

»Dar să nu credeți — Incheie deputatul Maniu — că aceste aprobări m'ar atinge din cale afară dureros, căci așa putea să spun și eu cele zise de un distins profesor din România la aflarea atentatului comis în Blaj și anume că: „nu regret că s'a săvârșit în aier piatra comemorativă, căci eu mai mare putere și efect decât piatra aceea mută și vitată vor găsi acele mii de bucăți, cari s'au respirat în urma atentatului în toate părțile lumii.“ Dar eu nu judec din acest punct de vedere. Într-o astfel de atitudine a guvernului și a autorităților eu văd un lucru foarte periculos: nimicirea totală a ordinii de drept. Iar eu, care țin la legi, trebuia să văd cu durere, că o cruce de piatră, care e sfârșită și care servește pentru scopuri bisericesti, se scoate fără nici o pedeapsă dela locul ei de destinațiune, și se nimicește. Când văd, că se aruncă în aier piatra de cruce și piatra comemorativă din Blaj, care

e proprietatea noastră, și când văd, că, pe când noi pentru cea mai nevinovată aluziune, ce e cuprinsă într'un articol de ziar, suntem urmăriți cu cele mai grele pedepse, în același timp se pot însă comite în contra noastră, fără urmările pedepsei, cele mai strașnice agitațiuni: atunci să-mi fie permis a declara, că trebuie să am cea mai mare neîncredere și trebuie să o aibă întreg poporul român față de purtarea autorităților publice. (Aplauze prelungite la naționaliști.)

Griza orientală.

Serbia și Muntenegru.

La Belgrad și în toată țara sârbească avântul răsboiului frământă mereu sufletele. În oficiul »Politika«, un ofițer din statul major scrie un articol ocazional, concludând că Serbiei îi rămâne o singură cale de mântuire, aceea de a declara războiu Austro-Ungariei, deoarece după toate semnele conferința internațională nu va uni Serbia cu Bosnia. Serbia trebuie să aibă o singură țintă: să înfrângă după putință și cât mai în grabă forța Austro-Ungariei. E adevărat că Serbia în privința armatei e mai slabă decât monarhia vecină ei, dar cu toate astea își va putea realiza dorința dacă își va prevedea soldații cu bombe și cu mitralieze. Guvernul armatei trebuie să întrebuințeze în acest scop toate creditele votate.

Austro-Ungaria și Turcia.

Contele Pallavicini — după cum spune o telegramă din Londra — a invitat Poarta să pornească negocierile pe baza pretențiilor de despăgubire. În caz de noi dificultăți, Anglia va interveni ca mijlocitoare. Cabinetul de externe austro-ungar a publicat ieri un comunicat, declarând că Austro-Ungaria s'ar simți îndemnată să facă concesii economice Serbiei, — de autonomia Bosniei ori de o despăgubire teritorială pe seama Serbiei însă — nici vorbă nu poate să încapă.

Boicotul.

Mișcarea de boicotare încă n'a încetat. La Drina-șle nu s'au găsit muncitori cari să descarce 16 vagoane de zahăr, transportate din Ungaria. La Smirna poporul atacă pe indivizii cari poartă fes de proveniență austriacă. Pe insula Cipru la Letkozia s'a proclamat staturul, din pricina mai multor atentate cu bombe.

Din Triest se anunță: ieri a sosit aici vaporul *Dalmafia*, proprietatea societății navale austriace Lloyd. Vaporul venia dinspre Tessala și aducea mărfurile ce s'au fost trimise în 30 Octombrie la Salonik, Dodegaci, Kavalla, Lagos și Rodosto. Mișcarea de boicotare în toate porturile acestea e atât de intensivă, încât transportul de mărfuri, în mare parte de proveniență austriacă, dar și ungară, nu s'a putut debarca nici într'un chip. Mărfurile au fost aşezate în magazinele societății Lloyd, stând la dispoziția trimițătorilor.

Ziarului »Daily Mail« l-se telegrafiază din Belgrad: În Bosnia li-s'a oprit proșilor ortodoci să predice în biserică. În satul Zepce, între Brod și Serajevo, un preot bosniac, care ținuse o vorbire patriotică, a fost prins și împuşcat la moment.

»Şurai-Umet, publică știrea că mareșul Palavicini a fost la marele vizir ca să confere asupra posibilității unei înțelegeri cu Turcia, cu privire la Bosnia și Herțegovina.

D. Palavicini a spus că Austria nu poate să revie asupra anexării, în viitoarea conferință, anexarea fiind un fapt îndeplinit. De aceea Poarta trebuie să ia măsuri pe cât îi va fi cu putință ca să nu se continue boicotajul, altminteri n'ar putea să ajungă la nici un rezultat.

Marele vizir a declarat că boicotajul n'are nici o legătură cu guvernul și Poarta și-a dat toate silințele ca să oprească acest lucru, dar statul nu se poate opune voinței poporului.

»Şurai-Umet« afirmă că în cazul când Austria vrea să se impace cu Poarta nu trebuie să aducă pe tapet chestiunea boicotului, ci trebuie să pue mai întâi bazele unei înțelegeri.

Și dacă relațiunile austro-turce vor deveni mai încordate și amenințătoare pentru pace, aceasta nu se datorește atât boicotajului, cât lipsei de voință a Austriei de a se pune temelia unei împăcări.

Muntenegru gata de război.

După ultimele știri sosite din Muntenegru, principatul este gata pregătit pentru războiul care va fi declarat Austriei a doua zi de Crăciun.

Puterile.

Ziarul *Globe* anunță din Petersburg: Guvernul rus va publica în curând un comunicat, declarând că Rusia recunoaște anexarea Bosniei și Herțegovinei. Anglia, Franța și Italia, au aceeași părere. Rusia vede cu simpatie încheierea unei alianțe între statele din Balcani.

Vești din Turcia.

Ieri dimineață la ora 4 s'a publicat rezultatul alegerilor parlamentare din Constantinopole. A învins lista turelor tineri. Aleși au fost 5 turoi, între ei Ahmed Rıza, doi armeni, doi greci și un evreu. De toți până azi sunt aleși 250 de deputați, între cari 50 creștini și 3 evrei. E interesant a se ști că marele vizir Kiamil și Hatli-Bey ministrul de externe, au căzut la alegeri. S'a început deja gruparea după partide. Dintre candidații comitetului turelor tineri au învins 100 de turoi aceștia și-l vor alege de președinte pe Ahmed Rıza. Partidul turelor tineri li urmează după număr partidul osmanilor liberali autonomiști, care numără 50 de membri și cărnia li se vor alătura eventual și grecii și deputații în afară de partid.

Din străinătate.

Germania și politica extenă. Reichstagul s'a mai ocupat cu discuțiunea bugetului imperiului pentru 1909.

Deputatul din centru, dl Spahn, declară că în urma ultimelor evenimente politice, Germania se vede azi mai izolată în afacerile din Balcani, Franța s'a arătat foarte rezervată; se speră că această atitudine va domni și în viitor.

E de dorit ca conferința puterilor să nu amenințe pacea în Europa; în orice caz, dacă Austro-Ungaria va fi atacată, o vom ajuta până când pacea va fi iscalită.

Deputatul Singer, social-democrat își exprimă speranța că tendințele pașnice ale cancelarului Bülow vor fi susținute din toate părțile și că cancelarul nu se va lăsa influențat de o contra-reacțiune.

Fidelitatea alianței este ceva foarte frumos, dar Germania o poate arăta și lucrând pentru pace nu pentru războiu. Cancelarul n'ar putea face nimic lumii un mai mare serviciu decât sfătuind pe cabinetul dela Viena ca să nu facă cauza păcii mai grea.

Deputatul polonez Kulerhi, spune că Germania nu poate să reducă armamentele fiindcă izolarea Germaniei a fost adusă la un grad periculos.

Excelent mijloc exterior.

Podagră,

reumatism, junghiuri, dureri de spate și de mijloc, amor țeli, dureri nervoase de cap și orice boale și dureri reumatice sau de podagră se vindecă în modul sigur prin excelentul

„EZEREUM“ BĂLINT GÉZA
farmacia „Orangyal“
EGER, (com. Heves) Káptalan uteza.

Se comandă dela singurul lui preparator

Prețul unui flacon original cu modul de întrebuințare e 2 cor. Pentru 12 cor. trimise anticipativ trimit 6 flacoane franco. Numai pentru întrebuințare exterioră

Erea nouă în China. Telegramele au anunțat zilele trecute curentul puternic care a pornit în marele imperiu chinezesc pentru introducerea constituției și a parlamentarismului.

Curentul este sprijinit de agenții Japoniei cari dau tot concursul reprezentanților noului regim.

Zilele trecute au fost împărțite în Peking și alte mari orașe ale Chinei manifeste, prin cari poporul este chemat la luptă pentru câștigarea constituției.

Aceste manifeste erau tipărite în Japonia — de sigur cu cunoștința guvernului.

Japonia are tot interesul ca China să ajungă la o nouă viață, ca marele imperiu al rasei galbene să se întărească cât mai mult, înțelegând că China singură poate fi aliata firească a Japoniei într'un viitor război.

Declarațiunile împăratului Wilhelm al Germaniei cu privire la sentimentele de cari sunt condusi unii europeni față de rasa galbenă, au făcut pe japonezi să se gândească tot mai mult la situația lor. De aci au urmat străduințele pe cari le fac pentru regenerarea Chinei.

Schimbarea actualei situații va da loc de sigur la turbării contra europenilor din China. Ura în contra acestora tot n'a perit.

Marile puteri au luat toate măsurile pentru garantarea siguranței supușilor lor din acest imperiu trimițând câte un detașament de soldați în porturile în care își au consulat.

DI Asquith atacă Camera lorzilor. Se anunță din Londra: Verbișul la un prânz care a avut loc la clubul național liberal, dl Asquith a zis că guvernul a menținut în grad înalt autoritatea sa ca amic al păcii. Atacă în urmă camera lorzilor pentru că a respins chiar înainte de a discuta măsura privitoare la debitul băuturilor. Aceasta a dat lumii un spectacol grotesc, umilind principiile guvernării populare. Guvernul nu va propune dizolvarea parlamentului decât atunci când va crede că e oportun, însă nici odată din ordinul lorzilor pe cari Asquith îi numește că sunt un corp iresponsabil și capabil de a reprezenta pe alegători.

NOUTĂȚI.

ARAD, 14 Decembrie n. 1908.

— **Agatha Bârsescu în Caransebeș.** Primum din Caransebeș: Știrea, că Agatha Bârsescu, totuși ne va veni a produs o mare și sinceră însufiețire între românii din Caransebeș. Florul așteptării ne cuprinde inimile... Doar ne vine artistă neamului, preoteasa artei românești, ne vine să ne încălzească inimile, să ne arate curățenia artei, să ne mângâie, să ne tâlmăcească sentimente înalte, cari îndeamnă la curățirea simțurilor.

Indată după primirea șirei, inteligența din Caransebeș s'a întrunit pentru luarea de dispoziții cu privire la o primire deosebită de preoteasa cea mai înaltă, care slujește cu atâta dragoste și sfialtenie la altarul artei.

Ne aflăm deci în pragul unui adevărat praznic românesc, la care cerem ca toți românii de bine din Caransebeș și jur să ia parte, căci trebuie să ne simțim fericiți a prinde prilejul, care și-se oferă atât de rar în viață, anume să ascuți și admiri pe Agatha Bârsescu.

Veniți fraților din graniță pe Joi la Caransebeș, ca să ascultați, admirați și aplaudați pe aceea care a dus falma neamului nostru în toate părțile lumii. *Caransebeșanul.*

— **Situația în Praga.** Socialdemocrații au convocat pe azi 17 adunări de protestare, cari erau să fie ținute în jurul orașului Praga, în afară de teritoriul până unde se întinde vigoarea statarului. Poliția a oprit adunările.

— **Cehii și germanii.** Se anunță din Moscva: Cu ocazia unei reprezentații la teatrul Inter-

național de aici au avut loc aprinse manifestații. Se da o operetă vieneză. Când, pe bină, apăruseră ofițeri în uniformă austriacă și ungară, din public au izbucnit proteste violente și strigăte de »peară germanii!« Manifestanții gesticolau amenințător cu pumnii spre bină. Publicul era în mare confuzie și mulți inși au părăsit teatrul. Poliștii au condus pe manifestanți în antișambra teatrului, unde li-s'a luat interogatorul. Intre manifestanți erau și câteva femei. Când ofițerul de poliție l-a întrebat că de ce au manifestat, el au răspuns: *Domnule noi suntem cehi!*

— **Alegerea de protopresbiter în Bistrița.** Aflăm din Bistrița: La alegerea de protopresbiter în tractul gr. or. al Bistriței, efectuată la 28 Nov. v. a. c. sub conducerea comisariului consist P. C. S. Dr. E. Miron Cristea a întrunit: Candidatul Grigorie Pletosu, protopop on. profesor catichet și paroh, Năsăud 30 voturi; candidatul Eliseu Dan, paroh în Borgosusani 12, iar candidatul Pavel Beșa, preot administrator în Bistrița 1 vot.

— **Soldații noștri în Bosnia.** După cum se anunță din Serajevo, banii de menaj ce îi primesc soldații austro-ungari din provinciile ocupate s'au acum anexate (adaosul de 24, 40 și 60 coroane lunar pentru ofițerii subalterni, căpitanii și majorii și 4 bani pe zi cât și o porție de carne și de vin mai mare ca până acum pentru soldați) s'au ridicat pentru soldații cari formează cordonul militar dela graniță și anume cu o coroană pe zi pentru ofițeri subalterni, două cor. pentru căpitani și 12 bani pentru soldații de rând, cari pe lângă aceasta mai capătă și o porție dublă de carne (500 grame) așa încât în ce privește traiul lor în Bosnia, soldații de acolo sunt bine îngrijiiți. Soldații din detașamentele încredințate cu patrularea graniței mai primesc o coroană pe zi pe lângă menajul cel au. Ați ofițerii cât și soldații cari au acest serviciu greu, se bucură de o bună îngrijire. În Viena și Budapesta se vor face colecte de bani, haine și albituri pentru ca să se facă o bucurie de sărbători soldaților noștri, cari își îndeplinesc în dricul iernii greul serviciu din îndepărtata Bosnie.

— **Concert, teatru în Timișoara.** Miercuri, 16 l. c. va avea loc în Timișoara concertul anunțat și de noi, care precum aflăm, promite a fi o frumoasă sărbătoare artistică. Și-a oferit binevoitorul său concurs și doamna *Lucia Cosma.*

Vineri în 18 l. c. va fi celebra noastră Agatha Bârsescu în Timișoara, care, în urma invitațiunii va jucă în limba germană, în sala Clubului Militar de acolo.

Timișorenii au deci, o săptămână de delicii artistice.

— **Din Arhidieceza Blajului.** În săptămâna trecută a hirotonit Excelența Sa Părintele Metropolit pe următorii clerici absoluți: Eugen Pantea dispus de adm. parohial la Vizocna, Emilian Emil Petran dispus de adm. parohial la Lăpuș-Stobor, Victor Stoica dispus de adm. par. la Ticușul român, Aurel Romul Păculea dispus de adm. par. la Bărcuț. Ioan Oltean administrator parohial la Hopârta și Valer Opreș dispus de adm. par. din Coșca-mare a fost numit paroh la Căpâlna-de-jos. — Parohul din Bobohalma Dumitru Boar a fost numit paroh la Petrilaca-română. — La Bobohalma a fost trimis Alexandru Muthu din Chirileu. — Iosif Bogdan, preot disponibil, a fost dispus de adm. par. la Lechinioara. — Emanoil Oros din Bellensânmiclașuș a fost numit de adm. par. la Almasăsească.

— **Al doilea trimis al Blajului la Roma.** Primum dela corespondentul nostru din Fiume:

Vă comunic, că astăzi dimineață m'a cercetat studentul de a VII-a cl. din Blaj *Ioan Ropă*, care va intra în Propaganda Fide din Roma.

L-a însoțit italianul *Giovani Franzani* din Iași, care e sculptor renumit și se duce în Carrara (Italia) în afaceri de artă pentru timp de 3—4 luni. Tare am fost surprins, văzând că fratele italian ce corect se exprimă în românește, încât mulți români l-ar putea invidia.

— **Conferențe publice.** Conferența a III-a desp. Bistrița al „Asociațiunii“ a ținut-o ieri dl *Ion Corbu*, despre planete și sistemul solar.

Conferențele următoare se vor ținea: în 20 Decembrie de dl *Ciril Negruți* din istoria orașului Bistrița;

în 27 Dec. de dl *Dr. Valeriu Seni*, profesor la Năsăud: O călătorie peste Semmering cu proiectiuni de schiopticon;

în 3 Ianuarie 1909 de dl *Dr. Nicolae Drăguș* profesor în Năsăud despre originea și formarea limbii române.

— **In Năsăud a IV. conferință** se va ține Sâmbăta viitoare în 19 Dec. de dl *prof. Ioan Păcurariu* despre originea românilor. — Măne în 13 Dec. (Dăminecă, nu Sâmbăta cum s'a anunțat în numărul trecut) ține conferința dl *Emil Domide*, la 5 ore d. a., despre Pământ.

— **In Blaj.** Comitetul „Societății meseriașilor din Blaj“ a luat inițiativa să se țină o serie de conferințe pentru meseriași. Cea dintâi a fost Duminică în 13 Decembrie n. la oarele 5 d. a. în sala de lectură a casinei române. Dnul profesor *Dr. Ioan Rațiu*, a vorbit din domeniul literaturii române. Credem, că meseriași noștri vor grăbi cu toții să asculte aceste conferințe pline de învățături. — Intrarea 10 fileri de pe soană.

— **Logodna ficel lui Wagner.** Din Viena vine știrea că d-șoara *Eva Wagner* fiica marelui compozitor *Richard Wagner* s'a logodit cu criticul și filosoful muzical *Chamberlain* după cum se știe a scris cele mai frumoase pagini ale sale pentru glorificarea marelui compozitor. Nunta va avea loc la primăvară.

— **Jeana d'Arc trecută între sfinți.** Papa care s'a restabilit acum din boala de care suferă, va lua mâine parte la serviciul divin al congregațiilor. Cu această ocaziune Papa va emite un decret, prin care *Jeana d'Arc*, fecioară din Orleans, va fi trecută între sfinți. Ea va totde odată proclama ca protectoare a Franței.

Catolicii din Anglia n'au făcut nici o obșervare cu privire la această hotărâre.

— **Revizuirea textului bibliei.** Încă în sesiunea de toamnă din anul acesta a sf. Sinod al României, ministerul de culte a arătat dorința printr'o adresă îndreptată către președintele Sinod, *Inalt Frea Sf.* Sa *Iosif Gheorghian* metropolit-primat, că având ministeriul o sumă de finanță în budget pentru imprimarea Bibliei, rog pe Sf. Sinod să stabilească textul după care se tipărească noua ediție a Bibliei în limba română. Sf. Sinod a început studiile și lucrările necesare pentru aducerea la îndeplinire a acestor opere.

— **Necroloage.** Subscriși, cuprinși de mărghinina durere, aduse la cunoștință tripla dureroasă șire a tuturor rudeniilor și consoțiilor cumcă mult iubitul nostru fiu, frate, tată, nepot și cumnat *Cornel Proștean* funcționar de bancă după lungi și grele suferințe și după împărțirea cu sântele taine, astăzi, la 29 Noembrie 12 Decembrie la oarele 4 d. a. în etate de 32 ani a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. O minte scumpului defunct se vor așeza pe veșnică odihnă Luni în 11/14 Decembrie la oarele 2 d. a. după ritual gr. or. rom. din casa părintească. Lugoj, 29 Nov. 12 Dec. 1908. Fie-i Dumnezeu și memoria binecuvântată! *Dr. Octavian Proștean, Dr. Nicolae Proștean* ca frați, *Proștean n. Spătariu* ca cumnat, *Nicolae Proștean, Ana Proștean*, ca părinți, *Coriolan Proștean* ca fiu, *Mihail Popoviciu, Antoniu Popoviciu* ca unchi. Oșia *Dr. Hubian* ca mătușe.

Corsete moderne și specialități
gata și după măsură, confecțiunea cea
— — — mai bună la — — —

PILCZ IRMA,
fabricantă de corsete,
Arad, str. Deák-Ferencz nr. 2.

Damele cari locuiesc în provincie
ceară îndrumări pentru luarea m
— — — surei. — — —

— **Subscripții cu inima zdrobită de durere** a-
tueam la cunoștință tuturor rudeniilor și cunoș-
tătorilor încetarea din viață a mult iubitului și ne-
uitatului nostru tată, frate, moș și socru **Iosif**
Radneanș paroh gr. or. român, întâmplată la
12 Decembrie 1908 a. m. 10 ore, după lungi și
grele suferințe, în anul al 69-lea al vieții sale și
al 44-lea al preoției. Oămintele neuitatului de-
la noi, după ceremonialul funebrel, oficiat în
biserica gr. ortod. română d'aci, s'au
scurs spre veșnică odihnă în cimiterul gr. or.
de aici. Fi ei țărina ușoară și amintirea binecu-
vântată. Tames Szt. András, la 12 Dec. 1908.
Ioan, Otavia, Cornel, văd. Vilma, Lucreția ca fi
și fiice, Ioan frate, Cornel și Lucreția nepot și
nepotă, Ștefania, Elisa și Evelina nurori.

— **Conan Doyle și Sherlock Holmes.**
Conan Doyle, zice un specialist în »N. W. J.«,
care a răspândit în lumea întreagă falma poliției
engleze, e cea mai bună dovadă că poliția aceea
sta are la îndemână bani, știință, experiență, ar-
parate, registre etc., dar nu are minte, nu ar-
metode personale, agerime și prevedere. Cărțile
lui Conan Doyle sunt cu totul de cum trebuie
să lucreze o poliție înțeleaptă.

Ca și Edgar Poe, în nuvela lui groznică
»Cele două omoruri din strada Morgali«. Conan
Doyle înțelegă cum poartă o crimă, apoi pune
pe Sherlock Holmes al său să o urmărească
de la început până la sfârșit. Prin urmare pleacă
de la cunoscut la cunoscut, prin deducție, pe când
metoda cea adevărată e tocmai dimpotrivă, in-
ducția.

Cazul cel mai complicat se înțelegează ca și
cel mai simplu, atât că e nevoie de un șir mai
lung de încheieri.

Polițistul are nevoie de luțala privirei, de pre-
vedere și minte, dar nu izvorăte din închipuire,
ci fâurite în focul experienței, al realității. Fiecare
urmă trebuie să dea o îndrumare concretă la cea
care vine după ea, legătura trebuie făcută cu ju-
decată rece și prin observație. Lanțul dovezilor
trebuie să fie din verigi reale, orice verigă fan-
tastică slăbește puterea doveditoare a totului.

Acest dar lipsește cu totul lui Conan Doyle
și amicilor lui. Doyle, cu fantaziile lui artistice
când s'a spusat să descopere pe omorătorul
Great Wyrley, a dat peste unul pe care nici po-
liția engleză n'a catadicsit să-l urmărească.

— **300 de ani dela nașterea lui Milton.**
S'au îndeplinit trei sute de ani dela nașterea lui
Milton, autorul vestitei epopei »Paradisul pierdut«,
soldatul viteaz al libertății și apărătorul tuturor
confesiunilor.

Viața acestui mare bărbat este o adevărată
dramă, o dramă, care ne mișcă și ne îndulșează
până la lacrimi.

Copilăria și-a petrecut-o la Norton înconjurat
de frumusețea unei naturi pe care mai târziu a
cântat-o cu atâta căldură în versurile sale.

În etate de șasezeci și șase ani se înscrie la Christ's
College din Cambridge. Inteligența și manierele
lui delicate îi atrag simpatia colegilor săi, cari,
în dragostea lor îl numeau The lady of Christ's.
Fecioara dela Christ's.

Debutul în literatură și-l face prin piesa »Ca-
mus« și mai ales prin »Oda la nașterea lui Christ«.
După terminarea studiilor universitare publice
Allegro, Penseroso și Lycidus.

Pe când se afla în Italia primi vestea despre
neînțelegerile dintre Carol I și parlamentul en-
glez. Vestea aceasta îl face să se întoarcă acasă,
spre a se înștra în rândul luptătorilor. În drumul
său, la Gioiello vizitează pe Galileo, rămânând
adânc mișcat de starea marelui orb.

Căsătoria lui a fost un izvor de suferințe con-
tinuă.

După un lung șir de decepții și sbruclumări, îl
ajunge cea mai grozavă lovitură: pierderea ve-
derii.

În acest timp el scris »Paradisul pierdut« una
din cele mai mari opere epice ale lumii. Când
lumea reală se învălea în întunec pentru ochii
lui, în sufletul lui se deștepta o lume nouă, care
prin frumusețea ei, așa cum e zugrăvită în acea-
stă operă, ne pune în uimire.

Tot din acest timp datează și Samson Ago-
niste și Ex tenebris. Opera care l'a făcut nemur-
tor este însă tot »Paradisul pierdut«.

Cu ocazia împlinirii de 300 de ani dela na-
șterea lui Milton s'au organizat sărbători impo-
zante atât în Anglia cât și în Germania.

— **Cucerirea văzduhului.** D. Victor de
Beauchair a bătut recordul duratei într'o ascen-
siune cu balonul sferic. Aeronautul a plecat
dintr'un orașel din Germania, Bitterfeld și după
56 de ore de planare deasupra Alpilor s'a co-
borât în Italia la Casale, parcurgând astfel în
aer o distanță de 1000 kilometri.

— **Pierderile comerțului englez.** După o
ultimă statistică publicată zilele acestea la Londra,
comerțul englez în anul din urmă a pierdut a-
proape 99 de milioane de lei. Parte din această
pierdere se datorește și boicotului mărfurilor
austriace în Turcia, unde adeseaori mărfurile
engleze sunt confundate cu cele austro-ungare.

x **Tot felul de chipuri militare și de alte**
uniforme, apoi ciacai și calbace din materia cea
mai bună și în prețuri ieftine. Fabricate pro-
prii. **Weber Pál** maestru specialist pentru con-
fecționarea chipurilor Coșovia (Kassa) Fö-utca.

x **Sticlăria, porcelanuri, țâmpi și obiecte de lux de**
argint de cămin se pot procura pe lângă prețuri fixe și de
lacredere la armarul lui Müller Somlyai, Kolozvári
Károly Lajos nica 4 az., care e furnizorul mai multor
institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelabre de bi-
serică, țâmpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă călă-
te 72 cr. *Vă rugăm să fiți atenți la firmă.*

Mișcarea culturală.

„Astra“ la Turda. Membrii despărțământului
XIII. Turda al „Asociației pentru literatura și
cultura poporului român“ precum și toți bine-
voitorii și sprijinitorii lei sunt poștiți la **adunarea**
generală ce se va ținea în 27 Decembrie st. n.
1908. la 2 ore p. m. în localul școlii gr. cath.
dela Turda.

Felurimi.

Razele solare ca mijloc terapeutic. Doctorii
Rollier și Hallopeau au făcut a comunicare Aca-
demiei de medicină din Paris în care arată acți-
unea razelor solare asupra mai multor tuberculoase
ale pielei, articulațiilor periostului, oaselor pe-
ritonului, plămânilor și ale meningelor. Lumina
soarelui fiind oxidantă, microbicidă, cicatrizantă,
sclerogenă și putând accelera nutriționa, ea
poate să amelioreze toate sursele de tuberculoze
în afară de aceia a meningelor, pentru care nu
e nici un mijloc de vindecare. Orice sacatoriu
de munte ar trebui să aibă aranjate pe terasa
sa o serie de oale pentru băi de soare. Acți-
unea binefăcătoare a luminii solare în oarecari
manifestațiuni tuberculoase e așa de mare încât
doctorul Hallopeau conchide că trebuie să se
țină seamă de ea în orice spital de tuberculoși.

Ca istoric doctorul Hallopeau vorbește de cul-
tul soarelui la cei vechi, care-l numeau „fecuitor
și luminător al cerului“, și arată avantajul
pe care-l avem asupra vechilor Egipteni, Perși,
Indieni și Elini, cunoscând acțiunea diferită asu-
pra razelor solare roșii și infraroșii, violete și
ultraviolete precum și întrebunțarea lor tera-
peutică.

Economie.

Budapesta, 13 Decembrie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 11 Decembrie 1908.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Aprilie 1908 (100 kg.)	25 70 - 25 72
Săcară pe Aprilie	21 28 - 21 30
Cucuruz pe Maiu	15 02 - 15 04
Orză pe Aprilie	17 66 - 17 68

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următor

Grâu nou	
De Tisa — — — —	25 K. 55—26 K. 60 fl.
Din comitatul Albei —	25 » 35—26 » 30 »
De Pesta — — — —	25 » 45—26 » 40 »
Bihărenese — — — —	25 » 50—26 » 55 »
De Bacica — — — —	25 » 55—26 » 55 »
Săcară — — — —	21 » 35—21 » 55 »
Orză de nutreț, cvalit. I.	16 » 45—16 » 65 »
» de cvalitatea II.	16 » 05—16 » 35 »
Ovăs de » I.	17 » 45—17 » 75 »
» » » II.	17 » 05—17 » 40 »
Cucuruz — — — —	14 » 06—14 » 25 »

Ultime informațiuni.

Ultimul acord.

— Raport telefonic din Cameră. —

Budapesta, 14 Decembrie.

Președintele Justh deschide ședința în
prezența alor abia 17 deputați. Pe culoare
s'au mulcomit și ultimele valuri ale agita-
țiilor din zilele trecute. Azi se încheie se-
siunea parlamentară și se încep vacanțele
de Crăciun.

La ordinea zilei e continuarea discuțiunii
asupra proiectului de apropiatiune.

Pésa M.: Laudă politica socială a gu-
vernului, remarcând în deosebi îmbunătăți-
rea sorții funcționarilor de stat. Primește
proiectul.

Bozoky A.: Spune că guvernul actual
n'a realizat nimic din programul său »na-
țional« lansat cu atâta fanfară. Dimpotrivă
guvernul ar la activul său fapte de cari s'ar
fi rușinat până chiar și guvernele liberale
cele mai reacționare. A mărit cvota, înșe-
lând pe alegători, înaintea cărora își bătea
pieptul că nu va mai da nici o lățcaie
frântă molohului austriac. A sport solda o-
fițerilor, răsplătindu-i astfel pentru ocara ce
fac națiunii unegurești. Prin atitudinea sa
rușinoasă și slugarnică cu ocaziunea jubi-
leului a blasfemiat paginile istoriei ungu-
rești. Prin proiectul prezentat de Andrassy
i-se face cea mai mare nedreptate poporu-
lui uneguresc.

Prezintă un proiect de lege asupra băncii
ungare independente. Chestiunea băncii tre-
buie resoltivă cel mult până în primă-
vară. Respinge apropiatiunea.

Urmează croatul, **Roici Milan**, care vo-
tează de asemenea în contra proiectului.

Battyány T.: Zice ca propunerea lui Bo-
zoky să se dea spre anchetare comisiei
constituite în acest scop.

După ameză va fi ultima ședința a sesi-
unii parlamentare actuale. Camera își va lua
vacanțe până în Ianuarie.

Poșta Administrației.

Andrei Covaci, am primit 7 cor. ca abon. până
la finea anului 1908.

A. Blașiu. Pojezana. Santeți în regulă.

Redactor responsabil Constantin Sava.

Editor proprietar George Nichlo.

Boala lui Wright.

Alimentul excelent și concentrat ce să cuprinde
în Emulsiunea lui SCOTT, alimentează oasele și
le face tari și drepte. P.în efectul acestui mijloc
carnea de lângă oase se face mai sănătoasă și
mai tare.

Starea generală a sănătății

Prin influența Emulsiunei SCOTT

să ameliorează în mod repentin și copiii
bolnavi de boala lui Wright (boală
engleză) să rumenesc la față tocmai ca
și copii sănătoși. Medicii recomanda
în mod statornic întrebunțarea

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fl.

De vânzare la toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei a se lua seamă la
marca metodului SCOTT — care este pescarul.

Un candidat de avocat

cu praxă

află aplicare pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria subscrisului.

Dr. Aurel Nyilvan, adv.
Seini — Szinerválja.

Anunț de concurs.

Poporul nostru pe lângă toate că a trăit în întunecimea neștiinței de carte, a simțit puterea învățături exprimând adevărul ne-schimbător, »ai carte, ai parte«.

Pentru răspândirea luminii în popor, ceice vor folosi talentul primit dela Domnul, pentru sporirea lui, primi-vor răsplată.

»Bihoreana«, inst. de credit și economii în Oradea-mare pune la concurs 10 premii de câte 50 cor. pentru instruirea în scriere și citire a analfabeților adulți:

Domnii preoți și învățători de pe teritoriul comitatului Bihor, cari doresc a recurge pentru acestea premii au să trimită până la 25 Dec. a. c. la adresa Direcțiunii institutului »Bihoreana«, lista numelor și vârsta acelor, cari au să fie instruiți cu indicarea datului începerii prelegerilor.

2. Instruirea se va începe cât mai curând, și are să dureze până la sfârșitul lunii Aprilie 1909.

3. Rezultatul instruirii îl va constata comisiunea examinatoare dela examenele finale școlastice ale anului 1908/9 ori delegații direcțiunii exmiși pentru acest scop.

4. Pe baza constatărilor ce se vor face, se vor decerne premiile în proporțiunea numărului și raportului numeric al celor instruiți.

5. Intre învățăcei cari vor dovedi la examen că s'au deprins cu cetitul și scrisul se vor împărți ca premii cărți folositoare scrise pentru popor.

Înainte cu Dumnezeu și lumina să lumineze.
Oradea-mare, 25 Noemvrie 1908.

Direcțiunea inst. de credit și econ. »BIHOREANA«.

MACHA.

ciasornicar mechanic și cronometric.

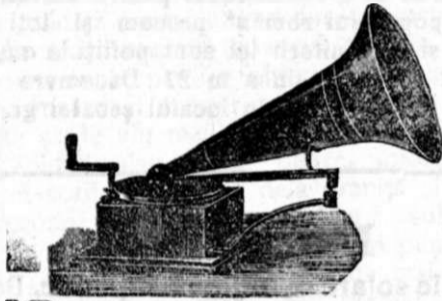
NAGY-BECSKEREK

Recomandă on. public marele lui atelier de reparat ceasornice aranjat corespunzător cerințelor timpului modern, ține în depozit tot felul de ciasornice de buzunar, pendule și ciasornice cu alarmă (deșteptător), cu prețurile cele mai moderate și pe lângă garanție.

Gramofone

cu plătire în rate.

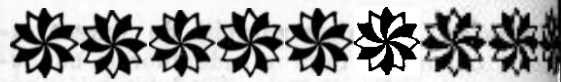

Mare asortiment în plăci de gramofon, la

Joan Kalenda,

în Oradia-Mare (Nagyvárad), lângă biserica Holdaș.

Telefon în legătură cu întreg comitatul 245.

Crema Salvator cel mai bun cosmetic pentru mâni și față, contra pistrui și a necurătențiilor de pe față. 1 borcan 1 cor.

Pudra Salvator, apără fața de părleală Albă, roză și crem, 1 cutie 1 coroană.

Săpun Salvator, în timpul cel mai scurt face pelea fină și fragilă. 1 bucată o coroană.

Praf de pele Salvator Nr. III. un medicament sigur contra sudării mânilor și a picioarelor, absolut necăcios. 1 cutie 1 coroană.

Spirit de vin (Franzbrandwein) Salvator Un medicament de casă cunoscut care nu trebuie să lipsească din nici o casă. Se recomandă orice răceală, durere de cap, migrenă, junghie reumă și ischios. Prețul unei sticle 1 coroană.

Schwedische Tropfen. (Picături Suedia) o doctorie probată contra boalelor stomac. O sticlă originală 1 coroană.

Balsam pentru bătăături depărtează repede bătătura, pelea întărită sau negei. Prețul unei sticle cu pensulă 70 fileri.

Toate aceste preparate sunt numai atunci veritabile, dacă sunt provăzute cu marca de scut »Salvator«.

Comandele din provincie se execută prompt și cu băgare de seamă.

S. Mittelbach

farmacia și drogheria la Salvator

Zagrab

(Croația).

Fondat în 1850.

JOSIF KRISPIN Piano

Deák Ferencz u. 28.

Imprumutarea pianului dela 6 cor. în sus.

Intre plăcerile vieți familiare se socotește la tot cazul și pianul. În magazinul meu stau piane la dispoziție: dela 700 de cor. în sus, noi, și dela 200 cor. în sus folosite.

Acordarea pianelor în loc și provincie le fac prin ajutorul meu diplomă.

În biblioteca mea de împrumut, publică, în care sunt opuri beletristice: maghiare, germane și franceze în asortiment bogat.

Taxa de împrumut a bibliotecii: pe o lună 1 cor. de volum 8 fil.

HAMMER ZS. és TÁRSA

măiestru de articole electrice și fabricant de balanțe (cântare).

ARAD, Piața Boros-Béni, Nr. 1. (În casa dlui Dr. Sever Ispravnic).

Mare atelier de reparaturi speciale. Mare magazin stabil în biciclete fabricații engleze, americane și germane.

Singurul vânzător al mașinei de cusut celebre »VICTORIA«, »OPPEL«, »SINGER« și »MINERVA« cu suncica în formă de roată. Magazin de balanțe declimate și de bucătărie.

Mare asortiment în părți de mașini de cusut, articole de montate biciclete și articole de electricitate.

Tot felul de reparațiuni în bransa aceasta pe lângă prețuri moderate și garanție.

Cele mai bune gramofone

cu prețuri ieftine fără concurență și mare asortiment, se pot căpăta la

FRANZ SCHUBERT

Becicherecul-mare (Nagybecskerek) (palatul finanțelor).

Gramofone cu 25—40—80 coroane până la 200.— Plăci mari de 25 cm. cu două părți 4 cor.

Orchestra pentru restaurante dela 450 cor.

Biciclete fabricație I 110 cor. — Toate părțile

din cari se alcătuiește în cel mai mare asortiment cu prețuri ieftine. La cerere se trimite gratuit catalogul de prețuri despre gramofone, plăci, biciclete, motoare, mașini de cusut și părți alcătuitoare.

Prima fabrică pentru șlefuitul sticlei, pentru lucrări artistice de sticlărie și fabrică de oglinzi din sudul Ungariei

Arad V, Pécskai-ut 17. Telefon 525.

și-a pus în funcțiune uzinele sale în ziua de **21 Oct. 1908.**

Efectuește repede și ieftin comenzile următoare:

Oglinzi șlefuite sau simple, lucrări de sticlărie artistică încadrate în aramă pentru instalații de vitrine, geamuri călitate, oglinzi de Venetia. Lustruiri — de oglinzi vechi cu prețuri moderate. — —

Johann Nedits

terar de instrumente, lăcătuș de mașini și mechanic.
Versecz, Barosplatz.

Recomandă onoratului public, fabricatele sale proprii, ca

Biciclete, Cântare, Fântâni, Pumpe,

Stropitoare cu peronosporă, de rechisite.

Conducte de cauciuc, și
Gramofone,
cu prețurile cele mai ieftine.

Repara-
turile, sau
ori-ce co-
mande vor
fi execu-
tate cât se
poate de
bine. - - -

Prin reclamă la progres!

Credeți-mă

că lucrați în interesul propriu dacă nu dați iustru-
mentele să se reparaie în Timișoara sau Seghedin.

Căci în Chichinda-mare (Nagy-Kikinda) str. Sándor-Föherceg. In atelierul meu de instrumente muzicale

provăzut cu puteri de muncă speciale se repară tot felul de instrumente muzicale în mod special cu prețuri ne-
mai pomenit de ieftine. Țin în depozit totfelul de violine fabricația cea mai bună, tambure, harmonice și gramofone, precum și plăci de gramofone. Apoi tot felul de părți de instrumente. La comande din provincie se face lucrul cu îngrijire sub supravegherea mea. Cu deosebită stimă:

ANTONIU KELEMEN fabricant de -
instr. muzicale.

Szoták József

fabricant și turnător artistic de obiecte de
bronz, candelabre, table de firmă de metal
Kassa, Pogány-utca 9.

Lucrează pentru fabricanți de mobilă după orice desemn părți de metal necesare la mobile.

Mai departe table de metal pentru firme de avocați, medici, fabricanți, totodată table pentru comune și numere de casă.

Totodată se face candelabre pentru case, cafenele și biseriali, până la cele mai luxoase și complicate cu prețuri moderate.

GEORG DÉCSI
măiestru de instrumente muzicale
SIBIU, str. Ocnei Nr. 10.

Magazin de tot felul de intru-
mente muzicale, depozit bogat
de cele mai bune coarde.
Primește și execută prompt tot
felul de comande din provin-
cie, precum reparaie bine și
ieftin orice lucrare ce aparține acestei ramuri.

SZABÓ SÁNDOR

sculptor, auritor și fabricant de iconostase și altare

SZATMÁR, Báthory-utca 18. sz.

Face cu prețuri moderate:

iconostasuri,
altare,
amvoane,
jertvonicuri;

primește renovarea iconostaselor vechi, a altarelor, a jertvonicelor și a amvoanelor, precum și tot felul de lucruri în braușa asta; eu concursul pictorilor renumiți pentru pictarea iconelor, precum și tot felul de aurituri.

Dinsticțiunea muncii mele se adevărește prin multele scrisori de mulțumire, pe cari le am la mână; ea reiese a parohiei din Veresmart și Magyaronyát.

Primul salon de corsete în Sibiu
Premiat. Premiat.

Recomandă tot felul de corsete fine și elegante după măsură.

Depozit bine asortat

în 40 de feluri de corsete (și tot felul de articole de felul acesta) fason particular totdeauna în rezervă. Cu stimă.

J. Oschanitzky.

Brotterpromenade Palast
Habermann.

Fason bun.

Prețuri reale.

La Librăria „TRIBUNEI”

se află de vânzare următoarele cărți:

	Cor.	1—	plus	10	fil.	porto
Despot-Vodă, legendă istorică în versuri de V. Alexandri prețul	—	—	—	—	—	—
Proză, de Mihail Eminescu	—	—	—	—	—	—
Poezii și Teatru de C. Negruzzi	—	—	—	—	—	—
Poezia Lirică din timpul războiului neînvingător 1877/78 de C. Săndulescu	—	—	—	—	—	—
Dușmanii neamului, roman de Ludovic Dauș	—	—	—	—	—	—
Ovreiul, roman de Dr. V. Crăciun	—	—	—	—	—	—
Poezii pentru copii, culese și publicate de G. H.	—	—	—	—	—	—
Povestiri din copilărie de S. Cujba	—	—	—	—	—	—
Cânteece de vitejie, de G. Coșbuc	—	—	—	—	—	—
Crestomație pentru toți românii, de G. Coșbuc	—	—	—	—	—	—
Fire de tort, versuri de George Coșbuc	—	—	—	—	—	—
Războiul nostru pentru neînvingător, de George Coșbuc	—	—	—	—	—	—
Povestea unei coroane, de George Coșbuc	—	—	—	—	—	—
Sacotala, traducere liberă după Calidasa, de G. Coșbuc	—	—	—	—	—	—
Reminiscente din războiul Româno-Ruso-Turc 1877, de Dr. L. Fialla	—	—	—	—	—	—
A fost odată, poveste în versuri de St. O. Iosif	—	—	—	—	—	—
Haiducul, Bucura Dumbravă, tradus de T. N.	—	—	—	—	—	—
Rocia Barului, roman ediția III-a, de Sofia Nădejde	—	—	—	—	—	—
Patimi, roman din viața românească, de Sofia Nădejde	—	—	—	—	—	—
Din viața țărănească, vol II, de Grigorie N. Coatu	—	—	—	—	—	—
Versuri, de St. O. Iosif	—	—	—	—	—	—
Cancer la inimă, piesă în trei acte de Haralamb C. Lecca	—	—	—	—	—	—
Judecata viitoare, de N. I. Gădeiu	—	—	—	—	—	—
Teatru de școală, de Ana G. Tănășescu	—	—	—	—	—	—
Note și schițe ediția II. I. L. Caragiale	—	—	—	—	—	—
Cânteece în Amurg de Alexandru Gherghel	—	—	—	—	—	—
Dicționar Germano-Român de T. Alexi	—	—	—	—	—	—
Dicționar Român-German de T. Alexi	—	—	—	—	—	—
Anecdote populare, vol. I. de T. D. Speranță	—	—	—	—	—	—
Alte Anecdote populare, vol. II. de T. D. Speranță	—	—	—	—	—	—
Curanii, comedie de T. D. Speranță	—	—	—	—	—	—
Mireasa, dramă în 5 tablouri de T. D. Speranță	—	—	—	—	—	—
Mana vacilor, comedie populară de T. D. Speranță	—	—	—	—	—	—
Lângă pământ, dramă de T. D. Speranță	—	—	—	—	—	—
Din bătrâni, Manea, narațiune de I. Slavici	—	—	—	—	—	—
Vatra părăsită, nuvelă din popor de I. Slavici	—	—	—	—	—	—
Modele de discursuri de Gh. Adamescu, legat	—	—	—	—	—	—
Maxime și cugetări militare de General S. Scheletti	—	—	—	—	—	—
Albumul Armatelor Europene de S. I. Grossman	—	—	—	—	—	—
Facția sub obroc, tragedie de Gabrielle D'Annunzio	—	—	—	—	—	—
Dicționar german-român de Em. Grigorovitz	—	—	—	—	—	—
Dicționar francez-român de Urechia, legat	—	—	—	—	—	—
Dicționar român-francez de Simgaglia	—	—	—	—	—	—
Dicționar român-francez de Simgaglia, legat	—	—	—	—	—	—
Arpentagiul de Locot. V. A. Bacalogli	—	—	—	—	—	—
Câteva suveniruri ale carierei mele de G. Bengescu	—	—	—	—	—	—
Familiiile Boierești Române de O. G. Lecca	—	—	—	—	—	—
Istoria artelor frumoase de N. E. Idieru	—	—	—	—	—	—
Higienă și medicină populară de Dr. S. Argesianu	—	—	—	—	—	—
Povățitorul el. I și II primare spre conducerea copiilor	—	—	—	—	—	—
Legende din Mitologia, tradus de Marg. R. Canianu	—	—	—	—	—	—
Ciorap de piele, povești americane prelucrate de Smara Topo, cum au petrecut 3 copii în Italia, de Jip	—	—	—	—	—	—
Poezii de M. Eminescu	—	—	—	—	—	—
Buna cuviință, d-na Alina G., legat	—	—	—	—	—	—
»Bogdan Dragoș«, dramă istorică de M. Eminescu	—	—	—	—	—	—
Scrisori către V. Alexandri, de Ion Ghica	—	—	—	—	—	—
»Epigrame« de Cridin	—	—	—	—	—	—
Minna von Barnheim sau noroc de soldat, comedie	—	—	—	—	—	—
Harta României	—	—	—	—	—	—
Din Etymologicum Magnum Romaniae de B. P. Hașdeu	—	—	—	—	—	—
Povești populare, de Alex. Florim	—	—	—	—	—	—
Romane pentru mai târziu de Ion Minulescu	—	—	—	—	—	—
Epigrame de Quintus	—	—	—	—	—	—
Scrisori din exil, de Ioan Heliade Rădulescu	—	—	—	—	—	—
Iubire, poezii de A. Vlahuță	—	—	—	—	—	—
Duioase, poezii de R. D. Rosetti	—	—	—	—	—	—
Sexta, versuri de H. C. Lecca	—	—	—	—	—	—
Introduceri în studiul geografiei de S. Mehedinți	—	—	—	—	—	—
I. N. R. I. de H. C. Lecca	—	—	—	—	—	—
Dela Români din Turcia europeană de Nenițescu (în loc de 16 Cor.)	—	—	—	—	—	—
Originile principatelor Române de Dim. Onciul	—	—	—	—	—	—
Rime vesele, monologuri de Nic. Ținc	—	—	—	—	—	—
Anecdote populare de Th. D. Speranță vol. I (în loc de 4 Cor.)	—	—	—	—	—	—
Mana soacră, teatru de Th. D. Speranță (în loc de 3 Cor.)	—	—	—	—	—	—
Intunecimile Africii de H. Stanley a 4 volume (în loc de 10 Cor.)	—	—	—	—	—	—
Ifigenia, tradus de P. Dulfu (în loc de 3 Cor.)	—	—	—	—	—	—
Poezii populare române, culese de G. D. Teodorescu (în loc de 15 C.)	—	—	—	—	—	—
Basme, culese din gura poporului de Dumitru Stăncescu	—	—	—	—	—	—
Manual de gimnastică pentru trupele pedestre de Loc. E. Tortureanu	—	—	—	—	—	—
Ion Vodă cel Cumplit de B. Petriceicu Hașdeu	—	—	—	—	—	—
Femeia îndărătnică, comedie în 5 acte trad. de H. C. Lecca	—	—	—	—	—	—
Manual de teorii trebuincioase soldatului de inf.	—	—	—	—	—	—
Dincolo de hotare, note de călătorie de Radu D. Rosetti	—	—	—	—	—	—
Fete de azi, partea I de Th. D. Speranță	—	—	—	—	—	—
Fete de azi, partea II de Th. D. Speranță	—	—	—	—	—	—
Intr'o noapte de Maiu de Em. Gârleanu	—	—	—	—	—	—

In Sibiu (Nagyszeben)

Vanele de baie Stuchlich

O piesă e numai cu 40 de cor.

Incălzește în 3/4 de oră 150 de litri de apă, pentru care consumă ca cel

bustibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn.

O vană de neîncălzit numai 24 de cor.

Lungimea fundului vanei 122 cm.

:: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::

Comandele se efulesc imediat și se trimite cu rambursă.

Gustav Stuchlich

Entengasse 17. HERMANSTADT. Sagarau

Marele magazin de piele și necesare pentru ghețe, a lui

Zucker Gyula

Temesvár-Belváros, Jenőherceg-utca

Chevreaux: fabricație americană și franceză pentru toate colorile. — Piele de vitel: Box-Calf, negru și albastru. — Gallum: adevărat american, neted și dungat de la îngrășat german pentru cisme.

Piele de mobile fabricat belgian și holandez în toate colorile și calitățile. — Piele de compactor.

Chamois: (piele de căprioară) pentru curățit, în toate mărimile.

Calapoade de ghețe. Tocuri de gumă: veritabile rusești și englezești, rotunde și în toate formele tocurilor în toate mărimile.

Cremă și lack de ghețe. Săpun pentru șiaură.

Depozit permanent în fabricații indigene, tălpi germane și tălpi belgiene.

HEICZER FERENC

croitor de haine civile prețești și uniforme

Nagyvárad, strada Körös nr. 1

Am onoare a aduce la cunoștința preoților că mi-au sosit pentru sezonul toamă și iarnă postavurile negre, care păstrează culoarea și le țin în mag

meu bine asortat, pentru care comandele din provincia ajunge o reverență model, sau o haină dorință mă duc oriunde cu plăcere pe chelmea mea proprie.

Tot asemenea în magazin pos. avurile mai noi și moderne patrie, franceze și engleze pentru tot felul de deseriuri și paltoane iarnă foarte bune.

O rugare modestă, care nu vă va costă o oboseală, dar administrației ziarului poate fi de mare folos.

Ziarul nostru roagă pe onorat public să facă cererea prețurilor curente sau la ori ce altă sau cumpărare să se provace că adresa este corectă și să citit-o în Tribuna.

Chogyik Sándor, B.-Csaba

Fabricant de cimbale.

Pregătește cele mai bune

cimbale,

precum și

repararea tuturor instrumentelor cu coardă

pe lângă garanție și prețuri moderate

Economisește multă

oboseală, timp și lemne

fiecare menajeră care spală rufele cu

pravul de săpun pentru spălat

arătat de mine, și rufele se fac curate și albe ca zăpada. La fiecare pachet e adăugat și un prospect.

Prețul unui pachet 24 fileri și 12 fileri.

Se găsește la

Stefan Knezevits, Temesvár

Fabrik, Hauptgasse 25, „Zur Salzmühle.

Ocazie extraordinară.

Mașini de cusut noi de tot, **Singer** cu braț înalt 27 fl. cu suveica în formă de roțiță 40 fl. cu 5 cutii și suveică de roțiță 50 fl. cu cincii cutii centralolint executată

perfect, fără sgomot 55 fl. centralolint fără sgomot, cu patru cutii, un decor frumos de odae 65 fl. se expediază dela **Krausz Henrik**, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 40. földszint 5.

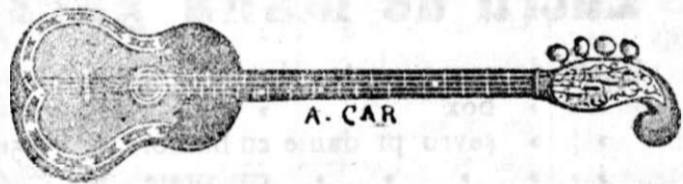
Correspondența mă rog să se facă în limba germană sau maghiară.

Expediez cu prețuri moderate tot felul de mașini industriale cu garanție de 5 ani.

Cea mai bună fabricație și cel mai ieftin izvor de a-și procura cineva instrumente muzicale de tambură

Andrija Car

Ruzicna ul 1. **ZAGREB** Vlaska ul 22.

A. CAR

Își recomandă tamburele fabricație excelentă dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț moderat. Preț curent trimis gratuit și porto franco.

Trimit

gratuit

și porto-franco catalogul meu mare ilustrat despre

arme, cartușe

și montir întreg pentru vânători.

Armele vândute de mine sunt încercate cu grijă, sunt de cea mai bună calitate, construcție exactă. Garantez pentru funcționarea fără eșur.

OBERTH VILMOS, deposit de fer Mediaș — Medgyes.

Cea mai mare fabrică de ceasuri de turn din Ungaria aranjată cu putere de aburi.

BODICS SÁNDOR,

turnătorie de clopote și ceasornice de turn

BAJA (BACICA).

Recomandă îndeosebi cele mai perfecte

CIASURI de TURN

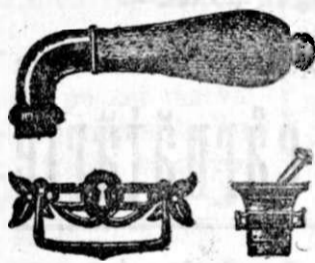

pentru biserici, primării, castele, școli și fabrici, cari cu construcție perfectă și nouă de tot și în prelucrare solidă. — Afară de aceea

atrage luarea aminte a onoraților preoți și a onorateleor comitete bisericesti asupra

MAREI TURNATORII DE CLOPOTE.

Pregătește clopote în toate mărimile după acorduri recerute. Se reînnoiesc și repară clopote vechi; afară de aceasta se repară ciasurile de turn pe lângă chezașie. — Onoratele comitete și plebanile precum și curatorii primesc avantajul de a plăti în rate. Servesc, la dorință, cu budget, gratis.

In atențiunea negustorilor de fer și a curelarilor!!

Prima turnătorie de aramă, bronz, metal, pacon și nickel

WEIRICH JÓZSEF-né
PÉCS, Ferenciek-utca 44 sz.

Recomandă

fabricațiunile de fer pentru mobile

turnate după orice model.

Serviciu prompt și repede
pe lângă prețuri moderate.

E o noutate
de senzație
pentru
menagere!

Măngălăul meu patentat

care face revoluție în menagi și devine indispensabil în orice casă. Inmanuarea lui e simplă și ușoară, încât îl poate inmanua fără oboască și o fetiță de 14 ani.

Măngălăul meu nu rupe rufe, se — lucrează cu el curat și frumos. —

Il expedează inventatorul

KELEMEN MÁRTON

strungar artistic

— Győr, Andrassy-ut 24. —

Catalog gratuit și porto-franco.

Oltőiuri de struguri

expediază, garantând de soi asortiment bogat, care de ani e recunoscut de primii și cel mai

traiic:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep

proprietar: **Caspari Frigyes,** Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

==== Poflji și cereți prețuri curente ilustrate! ====

Din prețul curent se pot celi scrisori de recunștială din toate părțile țarei; și așa toți cel ce doresc să comande pot cere mai întâiu informațiunil dela persoanele cunoscute așa verbal ca și înșcria, despre încrederea ce pot avea în ferma de sus

Dubinievicz Oszkár

— comerciant de articole medicale chimice și parfumuri. —

==== Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8. ====

Recomandă în prețurile cele mai ieftine:
Esențe de rom și licheuri cu prescripții de pregătire.

Văpseli mirositoare

Parfumuri, pudre, săpunuri din țară și str.

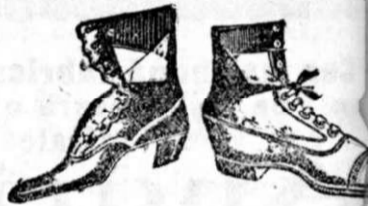
Gazete pentru instrumente de manicurare și parfumuri.

Petrol-China cel mai bun mijloc contra mătretei a căderii părului și cărunțirii. Prețul Cor. 1-20.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat

- Ghete de șevro pentru domni . . . K 11.—
- „ „ box „ „ . . . K 11.—
- „ „ șevro pt dame cu bumbi K 10.50
- „ „ „ „ cu șirete K 9.50
- Jumătăți de șevro pentru dame . . . K 8.—
- Ghete tari de muncitori dela . . . K 6.80
- Ghete de copii dela K 3.—

==== Material de I-a clasă. ====

Telefon 149. _____ Telefon 149.

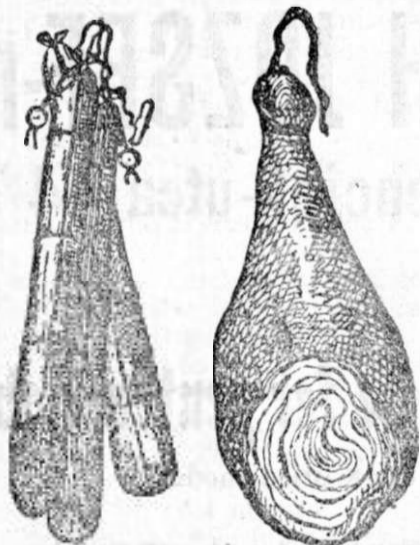
Telegram adr.: Lászlóczki, hentes.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că în

fabrica noastră de cârnățarie

veche de 42 de ani

am introdus instalație electrică conform recerințelor moderne și am instalat mașinile cele mai nouă și mai moderne cu cari pregătim în cea mai mare curățenie tot felul de articole de cârnățarie

precum: **șuncă** (jambon), **slănină fină** (Kaiserfleisch) cu aiu, **cârnași** și alte cârnățarii. Primim și executăm punctual comenzi, atât loco cât și în provincie. — Tot la fabrica asta se găsește și **slănină albă** și **afumată** precum și **unțură** (de casă) **topită**.

Cu stimă:

Frații Lászlóczki Kolozsvár Mátyás király-tér 23.

Fabrica: în strada Kádár nr. 7.

Grosz Nagy Ferencz,

farmacist. : : Debreczen : : farmacia : : «Arany egyszarvu»

Numai există reumă!

Cine voește să scape de ori-ce soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul

Balzam Regesc

(Király Balzsam) al cărui efect vindecător e recunoscut de medici 1 sticlă mare 2-65 Cor. cu îndrumare, 3 sticle mari 665 Cor. cu îndrumare, porto-franco cu rambursă. Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai bun medicament.

Hajdusági Bajuszpedrű.

MUSTAȚA E FRUMOASA

dacă întrebuițezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte lute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 30 fill. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Cu rambursă gratuit.

Medicament pentru văpsirea părului. Medicament pentru orii și ce culoare 4 cor.